

MÅL OCH ÅTGÄRDER FRÅN STYRANDE DOKUMENT

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

Mål och åtgärder från styrande dokument.....	3
Program för styrning	3
Mål från styrande dokument	5
Arbetsgivarpolicy, 2018-	5
Biblioteksplan för Lunds kommun 2018-	6
Bostadsförsörjningsprogram 2030, 2022-2030.....	6
Energiplan för Lunds kommun 2019-2026.....	7
Evenemangs- och mötesstrategi för Lunds kommun, 2019-	7
Grönprogram för Lunds kommun, 2020-	8
LundaEko - Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling 2021–2030	9
LundaMaTs III - strategi för ett hållbart transportsystem i Lunds kommun, 2014-.....	13
Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026.....	14
Lunds kommuns handlingsplan för studentsamverkan 2023-2026.....	15
Lunds kommuns program för social hållbarhet 2020-2030	16
Lunds kommuns översiktsplan, 2018- (del 1: Planstrategi)	18
Lunds vatten - Sjö- och vattendragsplan, 2017-	19
Näringslivsprogram för Lunds kommun 2022-2030.....	19
Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-	22
Program för trygghet och säkerhet, 2020-.....	23
Politiskt beslutade åtgärder.....	25

Mål och åtgärder från styrande dokument

Denna sammanställning är ett försök att samla samtliga mål och åtgärder som, inom ramen för styrande dokument, beslutats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Gemensamt för samtliga dokument är att de är kommunövergripande i bemärkelsen att de berör två eller fler av kommunens nämnder.

En annan avgränsning är att denna sammanställning endast innehåller "aktiverande" styrning, som på något sätt syftar till att förändra något (tex program, planer och handlingsplaner). Styrdokument som är av "reglerande" karaktär (tex rutiner, riktlinjer, reglementen och liknande) är inte med i denna sammanställning.

Program för styrning

2020 fattade kommunfullmäktige beslut om "Program för styrning". Syftet med detta var att skapa en kommunövergripande stringens gällande hur kommunen benämner styrdokument, vad dessa ska innehålla samt vilken politisk församling som ska fatta beslut om dem. I programmet finns följande styrdokumentstyper listade:

Vision - En vision pekar ut riktningen för kommunen på mycket lång sikt. Lund har bara en vision. Visionen fastställs av kommunfullmäktige, KF.

Policy - En policy visar vilka principer som bör präglade kommunen, den uttrycker kommunens förhållningssätt till något. En policy ska tjäna som vägledning inom det aktuella området. Den kan ange principer, allmänna effekter som eftersträvas eller vilka värden som ska beaktas. En policy fastställs av KF.

Program - Ett program uttrycker önskad utveckling av kommunens verksamhet. Ett program lägger fast mål för ett område men innehåller inte utförande eller metoder. En nämnd kan ta initiativ till ett program och utveckla det med kommunkontoret. Program fastställs av KF.

Plan - En plan beskriver åtgärder, vad som behöver göras, för att säkra resultatet inom ett område. Den omsätter ofta inriktningen i överordnade styrdokumentet till mer konkreta åtgärder. En plan beskriver HUR målen i det överordnade dokumentet eller lagen ska uppnås. En plan skiljer sig från handlingsplanen eftersom den är av principiell beskaffenhet och alltid kommungemensam.

Handlingsplan - En handlingsplan omsätter oftast inriktningen i en policy, ett program eller en plan till direkta, konkreta, tidsatta aktiviteter. Alla nämnder kan anta handlingsplaner. Kommungemensamma handlingsplaner (som gäller två eller fler nämnder) ska antas av KS.

Riktlinje - En riktlinje syftar till att stödja organisationen så att verksamheten bedrivs effektivt, på rätt sätt och med god kvalitet. Den är inriktad på metoder eller rekommenderade tillvägagångssätt för att reglera den befintliga verksamheten eller ett visst område. Riktlinjer för våra verksamheter ska fastställas politiskt. Inom en verksamhet kan man istället använda begreppet rutin eller anvisning för att tydliggöra hur ett arbete ska bedrivas. Kommungemensamma riktlinjer ska antas av KS.

Enligt denna definition borde alltså alla mål återfinnas i styrdokument av typen program och åtgärder borde bara finnas planer och handlingsplaner. Eftersom flera av dokumenten som nämns i denna sammanställning är äldre än Program för styrning kommer den uppmärksamma läsaren notera att denna struktur inte till fullo hunnit implementeras än.

Mål från styrande dokument

Detta avsnitt innehåller en sammanställning av målformuleringar från styrande dokument. Benämningen på det styrande dokumentet (inklusive beslutsår/giltighetstid) utgör rubriker. Målen från respektive styrande dokument presenteras i tabeller, tillsammans med tillhörande beskrivningstext.

I en del fall framgår det inte av det beslutade dokumentet vilka nämnder som förväntas arbeta med respektive mål. I dessa fall har målen distribuerats till samtliga nämnder.

Arbetsgivarpolicy, 2018-

Lyssna, lära, leda. Så lyder våra förhållningssätt för att leva upp till visionen: Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet. Lyssna, lära, leda är också utgångspunkten för Lunds kommuns arbetsgivarpolicy.

Arbetsgivarpolicyen är med andra ord en konkretisering av visionen. Den förenar och vägleder oss i vårt uppdrag att verkställa politikernas beslut och bedriva verksamhet av hög kvalitet.

Vår omgivning ställer krav på oss och omvärlden förändras i snabb takt. Vi måste därför ständigt vara öppna för nya perspektiv, våga vara innovativa och utveckla vår organisation och våra verksamheter till nytta för våra målgrupper. Här är ditt bidrag avgörande!

Tillsammans förverkligar vi arbetsgivarpolicyen och tillsammans skapar vi framtiden!

Mål
Arbetsmiljö och hälsa I Lunds kommuns arbetsmiljöpolicy framgår det vad vi ska göra för att systematiskt förebygga ohälsa och olycksfall och för att uppnå en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv.
Attraktiva anställningsvillkor Våra anställningsvillkor och förmåner ska göra det möjligt att rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Lönen ska vara individuell. Likvärdigt arbete ska ge likvärdig lön.
Delaktighet och infytande Lunds kommun är en politiskt styrd organisation och som medarbetare ska vi se till att genomföra besluten på bästa möjliga sätt. Medarbetarna ska ges goda möjligheter att bidra till verksamhetens utveckling bland annat genom samverkansavtalet med de fackliga organisationerna.
Kompetensförsörjning Lunds kommun ska arbeta aktivt och systematiskt med att attrahera och rekrytera kompetenta medarbetare och med att utveckla och behålla befintliga medarbetare i syfte att nå verksamhetens mål på kort och lång sikt.
Lika rättigheter och möjligheter Våra arbetsplatser ska kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt vad gäller arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter

Biblioteksplan för Lunds kommun 2018-

Denna biblioteksplan beskriver inriktningen för biblioteken i Lunds kommun från och med 2018.

Planen talar om vad folk- och skolbiblioteken ska sträva efter, vilka områden som särskilt behöver utvecklas och vilka grupper som ska prioriteras.

Som biblioteksstad har Lund goda förutsättningar, med höga besöks- och utlåningssiffror och en stark bildningstradition. Lundabornas engagemang för sina bibliotek är stort och levande. Samtidigt påverkas biblioteken av snabba förändringar i omvärlden, den ökade digitaliseringen och människors förändrade vanor. Bibliotekens roll som fria mötesplatser för alla blir allt viktigare. Det ställer krav på att biblioteken vågar ta sig an förändringar och arbeta på nya sätt. Tillgänglighet, likvärdighet och delaktighet är viktiga ledstjärnor i detta arbete.

Lund har, och ska ha, en hög ambitionsnivå när det gäller biblioteksverksamhet. Vi hoppas att denna biblioteksplan ska vara ett användbart redskap för alla som arbetar med att fortsätta utveckla biblioteken och deras roll i vårt demokratiska samhälle.

Bostadsförsörjningsprogram 2030, 2022-2030

Bostadsförsörjningsprogrammet ger riktning till arbetet med bostadsförsörjning och bostadsplanering i kommunen. Programmet beskriver bland annat bostadspolitiska mål samt förslag på åtgärder som bidrar till att nå målen och säkerställer att de insatser som görs når de målgrupper som har störst behov.

Målet är att möjliggöra färdigställande av 800 bostäder om året fram till 2030, enligt det politiska direktiv för uppdraget som antogs av kommunstyrelsen i juni 2020.

Mål
1.1 Attraktiva, trygga och trivsamma boendemiljöer I Lunds kommun ska det finnas attraktiva, trygga och trivsamma boendemiljöer för alla.
1.2 Parker, gröna stråk och samhällsservice God livskvalitet ska skapas genom tillgång till parker, gröna stråk och samhällsservice.
2.1 Mångfald av olika bostadstyper och upplåtelseformer I Lunds kommun ska det finnas en mångfald av olika bostadstyper och upplåtelseformer, i staden, stadsdelarna och i tätorterna.
2.2 Samarbeten för mångfald i utbudet, möta behov och efterfrågan Samarbeten ska ske med olika aktörer för att skapa mångfald i utbudet, möta behov och efterfrågan av bostäder samt ge goda förutsättningar för näringslivet.
3.1 Fler ska ha råd och möjlighet att bo i Lund Fler ska ha råd och möjlighet att bo i Lund. I planeringsprocessen ska bostadsbehov hos äldre, studenter, ungdomar och socialt utsatta grupper särskilt uppmärksammas.
3.2 God planberedskap och strategiska markförvärv

Mål

Lunds kommuns rådighet över fysisk planering och utveckling ska öka genom god planberedskap och strategiska markförvärv.

Energiplan för Lunds kommun 2019-2026

Energiplanen främjar hushållningen med energi, verkar för säker och tillräcklig energitillförsel och minskar utsläppen av växthusgaser. Energiplanen gäller för samtliga nämnder och styrelser, LKF, LKP och Kraftringen AB. Detta dokument ersätter "Energiplan för Lunds kommun 2014–2017, Handlingsplan för ett hållbart energisystem" samt "Handlingsplan för fossilbränslefrihet".

Övergripande mål för energiplanen:

Energiförsörjningen i Lunds kommun ska vara långsiktigt hållbar och robust, såväl vid normaltillstånd som vid effektoppar, och beredskapen för kriser ska var god.

År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.

Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 65 procent till 2025 och med minst 80 procent till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll.

Målen om växthusgaser omfattar både den handlande och icke-handlande sektorn. Åtgärder som ger utsläppsminskningar i andra länder kan inte tillgodoräknas Lunds kommun.

Mål

Övergripande mål för energiplanen

Energiförsörjningen i Lunds kommun ska vara långsiktigt hållbar och robust, såväl vid normaltillstånd som vid effektoppar, och beredskapen för kriser ska var god.

År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.

Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 65 procent till 2025 och med minst 80 procent till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll.

Målen om växthusgaser omfattar både den handlande och icke-handlande sektorn. Åtgärder som ger utsläppsminskningar i andra länder kan inte tillgodoräknas Lunds kommun.

Evenemangs- och mötesstrategi för Lunds kommun, 2019-

Evenemangs- och mötesstrategin syftar till att prioritera bland och underlätta för evenemang

och möten i Lunds kommun. Strategin ska genom att främja hållbara och innovativa evenemang och möten bidra till att skapa upplevelser och kunskap för boende och tillresta, öka

antalet besökare och stärka bilden av Lund som en attraktiv plats. För att uppnå denna målsättning ska dessa evenemang och möten uppfylla ett visst antal urvalskriterier.

Dessutom ska

den organisation som ansvarar för att genomföra strategin vara snabb, smart och smidig

i sitt
arbete med att värva, utveckla eller stödja evenemangen och mötena i fråga.

Grönprogram för Lunds kommun, 2020-

Grönprogrammet tar ett helhetsgrepp om de gröna värdena i staden och på landsbygden och har tre mål som berör tre olika skalor: ekosystemen, samhället och människan. Genom analyser och beskrivningar framträder ett antal utmaningar som kommunen står inför för att kunna nå målen.

Vårt samhälle är beroende av att våra ekosystem fortsatt kan leverera en mängd olika ekosystemtjänster. För att säkra tillgången till ekosystemtjänster behöver vi biologisk mångfald. Att stärka den gröna infrastrukturen och säkerställa ett landskapssammanhang där arter kan fortleva genom att värna, utvidga och nyskapa hotade arters livsmiljöer är centralt i arbetet med att bevara biologisk mångfald.

I kommunen finns ständigt ett behov av ny mark för bostäder och verksamheter. Eftersom att Lund även omsluts av högklassig åkermark innebär det att förtätning av tätorterna är den rådande bebyggelsestrategin i kommunen. Förtätning innebär ett antal utmaningar i förhållande till de gröna värdena. Mer ska få plats på mindre yta och grönytor i tätorterna måste bli mer mångfunktionella för att förse oss med de ekosystemtjänster vi behöver. För att möta förändringar i samhället och i klimatet krävs verktyg för att säkra ekosystemtjänster i flera steg av utvecklingen.

I tätorterna måste grön förtätning ske parallellt med den grå förtätningen, där gråa ytor bli gröna, eller där redan gröna ytor får fler funktioner och kvaliteter. Att bevara och stärka de gröna stråken, exempelvis av äldre träd är också viktigt för stadens ekologiska och rekreativa kvaliteter. På landsbygden behöver stråk koppla samman olika värdekärnor för att skapa en sammanhängande struktur som ger funktionella ekosystem, spridningsvägar och rekreativsmöjligheter. I västra delarna av kommunen är behovet extra stort då jordbrukslandskapet dominerar.

Grönytor är viktiga för att den täta staden ska vara attraktiv och erbjuda en hög livskvalitet. Tillgången och närheten till grönytor är avgörande för att alla invånare ska få möjlighet till avkoppling, lek och rörelse i närheten av hemmet. Detta grönprogram förordar bland annat att alla som bor i tätorterna ska kunna nå en gröning på minst 0,2 ha inom 200 meter från bostaden och att alla stadsdelar ska ha en stadsdelspark. Att tillföra och utveckla kvaliteter på de befintliga grönytorna blir också viktigt för att skapa en attraktiv stad.

Genom Grönprogrammets sju strategier ska kommunen möta utmaningarna. Strategierna är: Utveckla, Förvalta, Värna, Nyskapa, Tillgängliggöra, Samutnyttja samt Kommunicera och samverka.

Mål
1. Robusta miljöer med funktionella ekosystem och rik biologisk mångfald

Mål
<p>Ekosystemen är grunden för allt liv på planeten och består av system av olika levande varelser och livsmiljöer. Ekosystemen är inte statiska utan formas efter förutsättningarna. Fungerande ekosystem har hög motståndskraft (resiliens) och förändras utifrån rådande förhållanden. Sker förändringar för snabbt eller om motståndskraften är låg kan ekosystemen ha svårt att anpassa sig och deras funktion kan rubbas. Välfungerande ekosystem ger däremot en rad olika ekosystemtjänster som människan är beroende av för sin överlevnad. I vår samtid sker samhällsförändringar snabbare än någonsin tidigare vilket påverkar ekosystemen på olika sätt. Förändringarna ställer stora krav på att miljöerna är robusta och funktionella.</p>
<p>2. En varierad grön stads- och tätortsmiljö, ett rikt kulturlandskap och en levande landsbygd</p> <p>Staden Lund omges av Sveriges mest produktiva jordbruksmark samtidigt som befolkningen och behovet av nya bostäder, skolor och verksamheter ökar. Att bibehålla en grön och attraktiv stad är en utmaning i en växande stad. Med en ökad befolkning i tätorten ökar trycket på befintliga grönområden, vilket skapar ett behov av nya gröna ytor med en variation av olika kvaliteter. Även rekreationsområden utanför staden kan antas bli mer efterfrågade och belastningen på de befintliga förväntas bli allt större. I utvecklingen av landskapet behöver kulturlandskapet värnas samtidigt som förutsättningarna för livet på landsbygden bör stärkas</p>
<p>3. God tillgänglighet till upplevelserika och inkluderande miljöer som främjar rekreation, en aktiv fritid, naturupplevelse och lärande</p> <p>Att erbjuda upplevelserika och rekreativa miljöer till invånarna i Lunds kommun är viktigt för att främja folkhälsan och för att ge möjligheter till både en aktiv fritid och till återhämtning. Kommunens invånare har olika förutsättningar att använda sig av de offentliga gröna rummen och det bör därför eftersträvas att de ska vara så tillgängliga som möjligt och anpassade efter olika behov.</p>

LundaEko - Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling 2021–2030

Lunds kommun har ambitiösa mål för arbetet med hållbar utveckling. Lunds program för ekologisk hållbarhet (LundaEko 2021–2030) utgör tillsammans med Lunds program för social hållbarhet 2020–2030 kommunens övergripande styrning för ett systematiskt arbete.

LundaEko är ett kommunövergripande styrdokument som svarar på frågan vad som ska uppnås, anger en gemensam riktning för arbetet och lägger fast de långsiktiga prioriteringarna. Programmet förverkligar och konkretiserar kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

LundaEko syftar till att skapa ett resurseffektivt samhälle där ekosystemen och dess funktioner långsiktigt bibehålls och planetens gränser inte överskrids. Inom kommunkoncernen är miljöledning och kommunikation två viktiga stödprocesser för att uppnå målen i LundaEko (se sidan 20). Att kommunicera miljöarbetet samt engagera medborgare, förtroendevalda samt andra aktörer i samhället såsom näringsliv och lärosäten till samverkan, dialog och innovation är en förutsättning för att nå många mål och delmål.

LundaEko omfattar både den kommunala organisationen (kommunkoncernen) och Lund som geografiskt område och bygger på Agenda 2030 och Sveriges miljökvalitetsmål (se sidan 23-24). Sveriges miljökvalitetsmål hanterar den miljömässiga dimensionen i Agenda 2030. Att vi når dessa miljömål är därför avgörande för genomförandet av Agenda 2030 i Sverige. Miljökvalitetsmålen är satta utifrån ett nationellt perspektiv och erbjuder en tydlig struktur för och konkretiserar miljöarbetet på nationell, regional och lokal nivå. Av de tre dimensionerna i Agenda 2030 är Sverige idag längst ifrån att nå målen för miljödimensionen. En god livsmiljö och tillgång till naturresurser samt fungerande ekosystem är grundläggande förutsättningar för att nå hållbarhet inom övriga dimensioner.

LundaEko gäller för åren 2021–2030 och ersätter LundaEko II. Programmets

måluppfyllnad redovisas i en årlig hållbarhetsredovisning och programmet kommer under perioden att utvärderas och aktualiseras. Indikatorerna i bilaga 1 ligger till grund för uppföljning, utvärdering och aktualisering.

Mål
<p>1.1 Grön ekonomi</p> <p>Lunds kommun ska fortsatt satsa på gröna investeringar och kommunkoncernen ska bevaka att kommunens tillväxt inte leder till negativ miljöpåverkan. Kommunen ska i sin kapitalförvaltning ligga i framkant på miljöområdet.</p>
<p>1.2 Upphandling</p> <p>Alla upphandlingar, som kommunkoncernen utför, av varor och tjänster ska ställa relevanta hållbarhetskrav. Andelen upphandlingar som sätter höga miljömässiga krav ska kontinuerligt öka.</p> <p>Höga upphandlingskrav innebär krav enligt upphandlingsmyndighetens avancerade- och spjutspetsnivå eller likvärdiga. Innovationsupphandling innebär att innovation efterfrågas eller att nya lösningar tillåts.</p>
<p>1.3 Konsumtionsbaserade utsläpp</p> <p>De årliga konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser per invånare i Lund ska minska. De kommunala nämnderna får stå för max 0,3 ton av utsläppen.</p> <p>Konsumtionsbaserade utsläpp skiljer sig från territoriella växthusgasutsläpp genom att i större omfattning räkna in de utsläpp som genereras utanför Lunds kommungräns. År 2050 ska de konsumtionsbaserade utsläppen vara max 1 ton/person i enlighet med parisavtalet. Målvärdet för 2030 som linjerar med målet för 2050 tas fram i början av programperioden.</p>
<p>1.4 Livsmedel och matsvinn</p> <p>I Lunds kommunkoncern ska samtliga livsmedel ha minsta möjliga negativa klimat- och miljöpåverkan. Mängden matsvinn ska årligen minska. Den nationella livsmedelsstrategin ska vara ledande.</p>
<p>1.5 Livsmedelsproduktion och jordbruksmetoder</p> <p>Livsmedelsproduktionen i Lunds kommun ska vara hållbar, motståndskraftig och bidra till en långsiktig livsmedelsförsörjning samt upprätthållande av ekosystem, mark och jordkvalité.</p> <p>FAO (2014) definierar hållbart jordbruk till att naturresurserna förvaltas och bevaras och att teknik och institutioner utformas så att människans behov tillfredsställs nu och för framtida generationer. FAO anger att en hållbar utveckling "bevarar mark-, vatten-, växt-, och djurresurser, inte orsakar miljöförstöring och är tekniskt lämplig, ekonomiskt möjlig och socialt accepterad</p>
<p>1.6 Näringsliv och affärsmodeller</p> <p>Lunds kommunkoncern ska möjliggöra och förenkla etablering av affärsmodeller, varor och tjänster som är cirkulära samt miljö- och klimatsmarta.</p>
<p>1.7 Avfall</p> <p>I Lunds kommun ska mängden verksamhetsavfall och hushållsavfall minska markant. Mängden hushållsavfall ska jämfört med år 2013 minska med minst 35 procent per invånare.</p>
<p>1.8 Kunskap om hållbarhet</p> <p>Lunds kommun ska arbeta utåtriktat för att främja hållbart lärande. Kunskap om hållbarhet ska spridas och vara lättillgänglig.</p>
<p>2.1 Kommunens verksamheter</p> <p>Förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen i alla verksamheter i kommunkoncernen ska minimeras.</p>
<p>2.2 Bygg och anläggning</p> <p>Utsläpp och användning av miljö- och hälsofarliga ämnen, inklusive plastpartiklar, ska minimeras från byggnader, vägar och anläggningar i Lunds kommun.</p> <p>Definition: Utsläpp innefattar både emission och urlakning av miljö- och hälsofarliga ämnen. Plastpartiklar innefattar alla typer av plastartiklar från nano- till makroplast.</p>
<p>2.3 Förorenade områden</p>

Mål
<p>Lunds kommun ska inte ha förorenade områden som utgör något hot mot miljön eller människors hälsa.</p> <p>Definition: Ett förorenat område (föroreningsskada) är en förorening av ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller en anläggning som kan riskera att skada eller skapa olägenhet för människors hälsa eller miljön. Denna skada kan ske genom exponering av föroreningar eller genom spridning till omgivningen.</p>
<p>3.1 Utsläpp av växthusgaser</p> <p>Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 65 procent till 2025 och med minst 80 procent till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll.</p> <p>Omfattar växthusgaserna koldioxid, metan, lustgas och fluorerade växthusgaser</p>
<p>3.2 Transporter</p> <p>Utsläppen av växthusgaser från transportsektorn ska minska med minst 90 procent mellan 2010 och 2030.</p>
<p>3.3 Kolinlagring</p> <p>Kolinlagring inom Lunds kommun ska öka mellan 2021–2030. Kommunkoncernen ska verka för infångning av koldioxid.</p>
<p>3.4 Energieffektivisering</p> <p>Energianvändningen ska minska med minst 15 procent mellan 2015 och 2030 inom Lunds kommun.</p> <p>Målet gäller både slutanvändning och primärenergianvändning.</p>
<p>3.5 Förnybar energi</p> <p>Den lokala produktionen av förnybar el, värme och drivmedel ska 2025 vara minst 1300 GWh varav sol och vind ska stå för minst 100 GWh. År 2030 ska sol och vind stå för minst 150 GWh.</p> <p>Lokala betyder inom det geografiska området plus Kraftringens produktionsanläggningar inom fjärrvärmenätet Lund/Lomma/Eslöv. Restvärme ingår i definitionen av förnybart.</p>
<p>3.6 Förebyggande klimatanpassning</p> <p>Den fysiska miljön i Lunds kommun ska utformas så att sårbarheten för risker kopplade till pågående klimatförändringar ska minska mellan 2021 och 2030.</p>
<p>3.7 Beredskap för extrema väderhändelser</p> <p>Kommunkoncernens förmåga att hantera effekterna av extrema väderhändelser kopplade till värme, kyla och nederbördsmängd ska öka mellan 2021–2030.</p>
<p>4.1 Byggnad och förvaltning</p> <p>Lunds kommun har år 2030 etablerat sig som en föregångare inom cirkulärt och klimatneutralt byggande och anläggningsarbete. Utsläppen från byggsektorn ska halveras till 2025 och vara nettonoll 2030.</p> <p>Definitionen av nettonoll utgår från LFM30. Det innebär att utsläppen under hela livsrytten först ska minimeras, därefter kan negativa utsläpp tillämpas, även utanför kommungränsen. I sista hand kan kompensation genom undvikande av utsläpp användas.</p>
<p>4.2 Buller, luft och strålning</p> <p>I Lunds kommun utsätts inte kommuninvånarna för hälsoskadligt buller och kommunkoncernen strävar efter att människor och den biologiska mångfalden inte påverkas negativt av luftföroreningar eller av strålning.</p>
<p>4.3 Transporter</p> <p>Lunds kommun ska ha ett attraktivt, säkert och miljöanpassat väl utbyggt mobilitetssystem för fotgängare, cyklister, kollektivtrafik och andra fossilfria färdmedel i och mellan tätorterna. Andelen fossilfria resor ska öka på bekostnad av icke fossilfria färdmedel.</p>
<p>4.4 Jordbruksmark</p> <p>Lunds kommun ska i framtida bebyggelseplanering först och främst utgå från att växa genom förtätning av befintlig bebyggd mark eller hårdgjorda ytor. Den högklassiga jordbruksmarken (klass 8–10) ska värnas. Jordbruksmark bör inte tas i anspråk för ny bebyggelse</p>
<p>4.5 Kulturvärden</p> <p>Lunds kulturhistoriska och arkitektoniska arv i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap ska</p>

Mål
bevaras, användas och utvecklas.
5.1 Gröna miljöer
I Lunds kommun finns det god tillgång till rekreation, friluftsliv och naturupplevelser. Sådan allemansrättsligt tillgänglig mark ska inte minska till 2030.
5.2 Ekosystemtjänster
I Lunds kommun har ekosystemtjänster i tätortsmiljöer och på landsbygden säkrats och stärkts. Antalet naturbaserade lösningar ska öka.
Definition: Naturbaserade lösningar är åtgärder för att skydda, utveckla eller skapa ekosystem med syfte att behålla och stärka ekosystemtjänster som bidrar till att lösa olika samhällsutmaningar samtidigt som biologisk mångfald och mänskligt välbefinnande främjas
5.3 Skyddad natur
I Lunds kommun ska naturområden som får skydd i form av naturreservat, biotopskydd eller motsvarande kontinuerligt öka.
5.4 Grönblå infrastruktur
I Lunds kommun ska värdekärnor samt grön och blå infrastruktur bevaras, utvecklas och utökas för att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd.
Definitioner: Värdekärnor är sammanhängande naturområde som har höga naturvärden med avseende på befintligt naturtillstånd. En värdekärna har normalt en påtaglig förekomst av värdeelement som skapar förutsättningar för höga naturvärden och en rik biologisk mångfald. Värdekärnans storlek kan variera. (Naturvårdsverket)
Grön och blå infrastruktur är ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer, naturområden samt anlagda element som utformas, brukas och förvaltas på ett sätt så att biologisk mångfald bevaras och för samhället viktiga ekosystemtjänster främjas i hela landskapet". Detta innefattar både land och vatten. (Naturvårdsverket)
5.5 Invasiva arter
Förekomsten av invasiva främmande arter ska minska i Lunds kommun. Kommunkoncernen ska inte tillåta nyetablering av främmande arter i kommunens parker och grönområden som kan bli invasiva i Lunds kommun enligt Art databankens lista - hotkategori SE och HI.
Referens: ArtDatabankens risklista Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige
5.6 Täktverksamhet
Kommunkoncernen ska verka för att täktverksamhet inom kommunen inte etableras eller utvidgas på ett sätt som har negativ påverkan på de områden som utpekats som värdefull natur enligt Naturvårdsverkets definition för skyddad natur.
Definition av skyddad natur: Nationalpark, Naturreservat statliga och kommunala, Naturvårdsområden, Djur- och växtskyddsområde, Vattenskyddsområde, Skogligt biotopskydd, Övriga biotopskydd, Naturminne, Natura 2000 områden (Fågelskydd) och art- och habitatdirektivet (www.skyddadnatur.naturvardsverket.se)
6.1 Sjöar och vattendrag
Ytvattenförekomster i Lunds kommun ska ha god ekologisk och kemisk status enligt beslutade miljö kvalitetsnormer.
Definition: Miljö kvalitetsnormer för ytvattenförekomster innebär att sjöar, vattendrag och kustvatten ska nå god ekologisk och god kemisk status. En norm anger en lägstanivå för vattenkvalité. Det är Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt som beslutar om miljö kvalitetsnormerna för en vattenförekomst i Lunds kommun.
6.2 Grundvatten
Grundvatten i Lunds kommun ska ha god kemisk och kvantitativ status enligt beslutade miljö kvalitetsnormer.
Definition: Miljö kvalitetsnormerna anger att grundvattnet ska ha god kemisk status och god kvantitativ status. En norm anger en lägstanivå för vattenkvalité. Det är Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt som beslutar om miljö kvalitetsnormerna för grundvatten i Lunds kommun.
6.3 Resilient vattenförsörjning

Mål

Lunds kommun ska arbeta cirkulärt och hushålla med vattenresurserna. Kommunens yt- och grundvattenförekomster ska ha ett robust skydd för att säkra tillgången på dricksvatten av god kvalitet för allmänna behov, även för framtida generationer.

LundaMaTs III - strategi för ett hållbart transportsystem i Lunds kommun, 2014-

Lund är en attraktiv kommun med en sund utveckling, miljömässigt, ekonomiskt och socialt. Transporter är en nödvändig del av denna utveckling och bidrar till människors livskvalitet – men orsakar också negativa effekter om de får växa utan styrning. Därför utvecklas Lunds transportsystem ständigt i en mer hållbar riktning.

Den flerkärnighet som kännetecknar regionen är bevarad och utvecklad, varje tätort utifrån sina särskilda förutsättningar. Staden och byarnas nät av gator och öppna platser utgör en viktig del i kulturarvet och ger trivsel, trygghet och tillgänglighet. Samhället är utvecklat så att tillgängligheten är förbättrad. Därigenom är transportbehovet och omfattningen av motorfordonstrafiken per invånare mindre. Gång- och cykeltrafiken samt kollektivtrafikresandet utgör huvuddelen av alla transporter. Trafikens negativa effekter på miljö och hälsa – såsom klimatpåverkan, luftföroreningar och buller – är minimerad.

Ingen dödas eller skadas allvarligt i trafiken längre. Transportsystemets utformning och funktion är anpassat till de krav som följer av detta.

Staden och byarna är planerade så att man oavsett ålder, kön och förmåga känner sig trygg. Miljön inbjuder till nyttjande av gator och stråk, torg och parker. Alla tar del av det som staden, byarna och landsbygden erbjuder.

Näringslivets behov av tillgänglighet är tillgodosett på ett hållbart sätt. Gång, cykel och kollektivtrafik – liksom andra miljöanpassade transportmedel – har varit och är prioriterade, vilket gör det möjligt att uppnå det hållbara transportsystemet.

Mål

Andelen invånare i Lunds kommun som uppger att de påverkats av arbetet med LundaMaTs ska öka

Andelen människor som upplever att trafikmiljön är trygg ska årligen öka

Antalet svårt skadade och dödade i trafiken ska minska med 25% till 2020 och 50% 2030 (avser både det kommunala och statliga vägnätet och underlaget utgörs av polisrapporterade trafikskadade)

Av alla resor inom Lunds kommun ska 70% ske med kollektivtrafik, gång och cykel år 2020, och 75% år 2030.

Av alla resor till och från Lunds kommun ska 45% ske med kollektivtrafik, gång och cykel år 2020, och 50% år 2030

Cykeltrafiken per invånare ska öka med 1% per år.

Mål
Den fysiska tillgängligheten ska öka för alla, särskilt viktigt är det för funktionsnedsatta, barn och äldre
Gångtrafiken per invånare ska årligen öka
Kollektivtrafikresandet per invånare ska öka med 3,5 % per år
Motorfordonstrafiken per invånare på det kommunala vägnätet, skall minska med 1% per år.
Motorfordonstrafiken per invånare, på det statliga och kommunala vägnätet, skall årligen minska
Till år 2030 ska samtliga fastigheter utsatta för ljudnivåer över 55 dBA ha erbjudits bidrag. Ljudnivåerna avser ekvivalentnivå utomhus, frifältsvärde.
Utsläppen av koldioxiden från trafiken i kommunen ska minska per invånare med 2,5% per år

Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026

För att möta hållbarhetsutmaningarna är en omställning av avfallssystemet och konsumtionsmönster nödvändigt. Därför ska det vara enkelt både för dem som bor och de som verkar i Lund att minska klimatavtrycket genom att:

- Konsumera smart
- Sortera sitt avfall
- Leva cirkulärt

Lund har höga ambitioner med hållbarhetsarbetet och har uppfattats som pionjärer inom avfallshantering. I Lund kunde man tidigt sortera sitt avfall i fyrfackskärl, man har provat nya insamlingsmetoder och utforskat nya system. I Lund ska vi fortsätta ligga i framkant och föregå med gott exempel. Vi ska verka för att förebyggande åtgärder och återbruk är i fokus, att avfallshanteringen är enkel och att vi har ett giftfritt kretslopp där vi fasar ut material som inte passar i det cirkulära samhället.

Ledande för hållbarhetsarbetet i Lund är Lunds policy för hållbar utveckling som tar ett helhetsperspektiv på hållbarhet, både ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Policyn konkretiseras i program inom hållbar utveckling så som program för social hållbar utveckling 2020 -2030 och program för ekologisk hållbar utveckling 2021-2030 (LundaEko). Denna avfallsplan innehåller fyra delområden, dessa är baserade på mål på såväl global, nationell och lokal nivå. Delområdena är:

- 1.Minskning av avfall
- 2.Utsortering av avfall
- 3.Nedskräpning
- 4.Samverkan

För respektive delområde finns indikatorer som ska leda avfallsarbetet framåt med målvärden och mätmetod.

Syfte

Det är lagstadgat att kommuner ska ha en avfallsplan, med mål och åtgärder i syfte att minska avfallets mängd och farlighet som innebär att vi strävar efter att våra resurser ingår i ett cirkulärt kretslopp där farliga ämnen fasis ut. Med avfallsplanen syftar Lunds kommun att höja ribban med avfallsarbetet inom kommunen, bidra till kommunfullmäktiges beslutade hållbarhetspolicy med tillhörande målprogram, och tillsammans med Lunds näringsliv och invånare sprida kunskap som förändrar både konsumtionstrender såväl som sorterings- och återvinningsmönster

Mål
<p>Mål 1: Avfallsmängden ska minska med 35 % mellan 2013 och 2030. Detta innebär att avfallsmängden behöver minska till 401 kg/inv till år 2026</p> <p>Slit- och slängkultur, take-away och näthandel är några exempel som gjort att vi tenderar att köpa produkter som genererar onödigt mycket avfall. Vi måste bli bättre på att hushålla med de resurser vi har för att kunna leva inom uppsatta gränser. Även verksamheters avfallsmängder måste minska. Målet når vi om vi lever mer kretsloppsbaseerat och cirkulärt – att vi förändrar hur vi konsumerar, tar tillvara på det som finns, och återanvänder och produkter så mycket som det går.</p>
<p>Mål 2: Utsorteringen av avfallet ska öka så att andelen återvinningsbart material i restavfall minskar till 48 % till år 2026.</p> <p>Utsorteringen ska vara hög hos både invånare och i kommunens verksamheter. Med en bra källsortering får vi bättre kvalitet på avfallet som gör att mer material kan gå till återvinning och bli till nya produkter. Man kan se att kvaliteten på avfallet höjs när sorteringen görs så nära källan som möjligt. Lunds kommun, näringslivet och invånare måste därför bli ännu bättre på att källsortera, för att nå de återvinningsmål som är uppsatta av EU och bidra till omställningen till en cirkulär ekonomi. Restavfallet ska vara fritt från förpackningar, tidningar, matavfall, elektronik och farligt avfall – dessa avfallsfraktioner ska istället sorteras ut och tas om hand på ett miljövänligt och mer ekonomiskt hållbart sätt. Farligt avfall och elektronik orsakar onödiga utsläpp när de energiåtervinns och bör tas omhand genom separat återvinning.</p>
<p>Mål 3: Problem med nedskräpning i kommunen ska minska till 48 % till år 2026.</p> <p>Nedskräpning är ett stort problem och består bland annat av cigarettfimpar, takeawayförpackningar, godispapper eller större dumpningar. Nedskräpningen orsakar kemikalieleckage och ökar mängden mikroplaster på land och ut i våra vattendrag som i sin tur ökar den marina nedskräpningen. Nedskräpning orsakar dessutom otrygga miljöer, nedskräpning har en tendens att orsaka ännu mer nedskräpning och klotter. Nedskräpning innebär en stor kostnad, det är 6 gånger dyrare att hantera skräp som ligger på marken än att hantera tömning av papperskorgar. Nedskräpning är både en fråga om att tillhandahålla system för att kasta sitt skräp i som det är en fråga om beteendeförändring.</p>
<p>Mål 4: Ökad samverkan</p> <p>För att nå en cirkulär ekonomi krävs både utvecklade insamlingsystem likväl beteendeförändringar och samarbeten över både förvaltningsgränserna som över gränsen mellan offentlig, privat, ideell och akademisk sektor.</p>

Lunds kommuns handlingsplan för studentsamverkan 2023-2026

Handlingsplan för studentsamverkan

I över 350 år har Lunds universitet och studenterna satt sin prägel på Lund. Studentlivet i Lund är en av de största dragningskrafterna när studenter ska välja studieort. Lunds kommun behöver aktivt lyssna till och stödja studentorganisationerna för att Lund fortsatt ska vara en attraktiv studentstad för unga i Sverige och världen.

Den ökade professionalisering av studentlivet ställer högre krav än tidigare på att kommunen möter studenters särskilda behov och verkar för att dessa blir tillgodosedda. Många unga vuxna vill få utlopp för sitt samhällsengagemang och vara med och påverka platsen där de bor. För att Lund även fortsatt ska vara en ledande kunskapsnod, behöver

vi tillvarata studenters perspektiv, kunskap och lokala engagemang.

Syfte och mål

Handlingsplanen ska bidra till att göra Lund till en ännu bättre studentstad. För att åstadkomma förflyttning krävs det att vi arbetar tillsammans med studenterna i ett antal samspelade områden. Genom handlingsplanen stärks studenternas delaktighet i den politiska processen i Lund och de ges ökat inflytande i frågor som berör dem.

Handlingsplanen bygger på, och konkretiserar, avsiktsförklaringen mellan Lunds kommun och studentorganisationerna Akademiska Föreningen, Kuratorskollegiet och Lunds universitets studentkårer (AF/KK/LUS) som undertecknades 2016.

Mål
1.1 Studenters behov ska särskilt uppmärksammas vid fysisk planering och övrigt utvecklingsarbete.
2.2 Främja villkoren för studentdrivet engagemang.
4.1 Lund upplevs som en trygg och säker plats.

Lunds kommuns program för social hållbarhet 2020-2030

Lunds kommun har ambitiösa mål för arbetet med hållbar utveckling. Lunds program för social hållbarhet utgör tillsammans med program för ekologisk hållbarhet (LundaEko) kommunens övergripande styrning för ett systematiskt arbete med hållbar utveckling. Program för social hållbarhet är ett kommunövergripande styrdokument som svarar på frågan vad som ska uppnås, anger en gemensam riktning för arbetet och lägger fast de långsiktiga prioriteringarna. Programmet är ett av flera verktyg för att förverkliga och konkretisera kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

Syftet med program för social hållbarhet är att skapa jämlika livsvillkor och förverkliga mänskliga rättigheter för alla som bor och verkar i Lund – Ett Lund för alla. Syftet ska uppnås genom att engagera medborgare, förtroendevalda och medarbetare i Lunds kommun samt andra aktörer i samhället såsom lärosäten, näringslivet och civilsamhället till samverkan, dialog och innovation för ett socialt hållbart Lund. Kommunikation är ett av kommunens verktyg för att uppnå hållbar utveckling. Strategi för samordnad hållbarhetskommunikation i Lunds kommun bidrar till en effektiv och samordnad kommunikation för att uppnå måluppfyllelse inom programmet.

Programmet omfattar både den kommunala organisationen (kommunkoncernen) och Lund som geografiskt område och bygger på de globala målen för hållbar utveckling, de nationella folkhälsomålen samt de mänskliga rättigheterna.

Program för social hållbarhet gäller för åren 2020-2030 och ersätter tidigare

Folkhälsopolicy samt Integrationspolitiskt program om internationalisering och mänskliga rättigheter med handlingsplan. Programmets måluppfyllnad redovisas i en årlig hållbarhetsredovisning och programmet kommer under perioden att utvärderas och aktualiseras. Indikatorerna i bilaga 1 ligger till grund för uppföljning, utvärdering och aktualisering.

Mål
<p>1.2 Tillgänglig information</p> <p>Lunds kommun ska säkerställa att det finns tillgänglig och begriplig information på Lunds kommuns webbplatser, intranät och dokument för att de som bor och verkar i Lund ska förstå sina rättigheter, samt ges möjlighet att delta i och förstå beslut som berör den egna livssituationen.</p>
<p>1.3 Rättigheter för vissa grupper</p> <p>Lunds kommun ska stärka rättigheterna för barn, personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter med utgångspunkt från barnkonventionen, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, samt minoritetslagstiftningen och språklagen.</p>
<p>3.1 Ekonomisk tillgänglighet</p> <p>Lunds kommun ska arbeta för att öka den ekonomiska tillgängligheten till hälsofrämjande miljöer och aktiviteter.</p>
<p>3.2 Jämlikhet i fysisk planering</p> <p>Lunds kommun ska i sin fysiska planering säkerställa mer jämlik och jämställd tillgång till grön- och friluftsområden, gång- och cykelvägar, rekreation och spontanidrottsplatser, skolgårdar och idrottsanläggningar.</p>
<p>4.1 Minskad arbetslöshet</p> <p>Lunds kommunkoncern ska vara en aktör som arbetar inkluderande och ska tillsammans med andra aktörer ge ett samlat stöd för att arbetslösheten ska minska och inkluderingen öka bland Lunds invånare.</p>
<p>4.2 Diskriminering, arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utveckling</p> <p>I Lunds kommunkoncern ska arbetsplatser kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt vad gäller arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.</p>
<p>4.4 Hälsa, olycksfall och arbetsmiljö</p> <p>Lunds kommun ska arbeta systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt för att uppnå en god social, organisatorisk och fysisk arbetsmiljö.</p>
<p>5.1 Jämlik stadsutveckling</p> <p>Lunds kommun ska i stadsutvecklingen skapa jämlik och jämställd tillgång till kollektivtrafik, aktiva transporter och service.</p>
<p>5.2 Plan- och exploateringsprocesser</p> <p>Lunds kommun ska i plan- och exploateringsprocesser aktivt arbeta för att främja social hållbarhet.</p>
<p>5.3 Bostadsbehov</p> <p>Lunds kommun ska ha ett brett utbud av bostäder och arbeta för att tillgodose bostadsbehov för människor som befinner sig i olika faser av livet, har olika preferenser och olika ekonomiska förutsättningar.</p>
<p>5.4 Möten, rekreation och trygghet</p> <p>I Lund ska stadsplaneringen sträva mot att skapa en blandad och jämlik kommun, med inkluderande platser för möten, aktivitet och rekreation med hög trygghet.</p>
<p>5.5 Fysisk tillgänglighet</p> <p>I Lunds kommun ska det som byggs nytt, byggs om eller ändras utformas utifrån principerna om universell utformning. Det innebär bland annat att från början ta hänsyn till alla användares behov istället för att göra anpassningar i efterhand. Gällande regler för tillgänglighet ska uppfyllas och befintliga hinder för tillgänglighet ska successivt tas bort.</p>
<p>5.6 Hälsoskadliga ämnen, luft, buller och strålning</p> <p>I Lunds kommun ska inte kommuninvånarna utsättas för hälsoskadliga ämnen, luftpartiklar, buller eller strålning.</p>

Mål
<p>6.1 Likvärdig lön</p> <p>I Lunds kommun ska likvärdigt arbete ge likvärdig lön.</p>
<p>6.3 God kunskapsnivå</p> <p>Lunds kommun ska ha en god kunskapsnivå och metodutveckling inom jämställdhet.</p>

Lunds kommuns översiktsplan, 2018- (del 1: Planstrategi)

En övergripande strategi i översiktsplanen är att Lunds kommun ska växa inifrån och ut där en tätare bebyggelse ger ett resurseffektivt samhälle med stärkt socialt och ekonomiskt utbyte. Planstrategins tre målområden beskriver stadsbyggandet utifrån några av de största utmaningar som Lunds kommun står inför där varje målområde presenterar ett antal mål samt strategier för att uppfylla målen.

Det växande Lund, Det gröna Lund och Det nära och levande Lund beskriver var och en hur kommunen ska möta en ökande befolknings behov av bostäder, arbetsplatser och service, hur vi kan växa både hållbart och resurseffektiv och därigenom värna befintliga miljöer, jordbruksmark och grönområden, hur vi ska möta pågående och kommande klimatförändringar och efterföljande effekter samt hur planeringen ska få hela kommunen att leva och växa.

Mål
<p>1. I Lunds kommun ska 26 000 bostäder möjliggöras fram till 2040 där bostadsutbudet ska möta både dagens och framtidens befolknings behov och önskemål.</p>
<p>2. Stadsutvecklingen i Lunds kommun ska vara hållbar. Kommunen ska främst växa genom förtätning i en sammanhållen och resurseffektiv bebyggelsestruktur där jordbruksmarken så långt som möjligt bevaras.</p>
<p>3. Lund ska axla rollen som regional motor med innovations- och kunskapsdrivet näringsliv i spetsen och möta ett mångfacetterat näringslivs behov.</p>
<p>4. Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska minska med minst 80 procent till 2030 jämfört med 1990 och vara nära noll 2050.</p>
<p>5. All resandeökning i Lunds kommun ska ske med gång, cykel eller kollektivtrafik.</p>
<p>6. Den högkvalitativa blågröna infrastrukturen avseende rekreativa och ekologiska värden ska öka i kommunens tätorter och på landsbygden.</p>
<p>7. Lunds kommun ska erbjuda en attraktiv helhet där alla invånare kan känna tillhörighet, delaktighet och en stolthet över att bo i kommunen.</p>
<p>8. De arkitektoniska och kulturhistoriska värdena ska värnas och utvecklas, samtidigt som nya skapas för att stärka identiteten.</p>
<p>9. Lunds stadskärna ska vara den självklara mötesarenan för alla kommuninvånare och dess unikum som spännande plats att bo i,</p>

Mål
arbeta i och besöka ska stärkas.

Lunds vatten - Sjö- och vattendragsplan, 2017-

Kommunernas åtgärder enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram:

Sveriges fem vattenmyndigheter beslutade i december 2016 om nya åtgärdsprogram för arbetet med genomförandet av Vattendirektivet. Besluten om åtgärdsprogram togs ca ett år senare än planerat till följd av att det förslag till åtgärdsprogram som skickades ut på remiss våren 2015 lyftes till regeringen för beslut. Under hösten 2016 kom regeringens beslut vilket ledde till ett antal förändringar i åtgärdsprogrammet, bland annat beträffande de åtgärder som var riktade till Jordbruksverket. Allmänt sett är det nya åtgärdsprogrammet mer genomarbetat än det föregående och åtgärderna är tydligt motiverade. Att åtgärdsprogrammet har prövats av regeringen gör att man får anta att åtgärdsprogrammet nu har en bred förankring och att åtgärderna är väl avvägda mellan olika samhällsintressen vilket är betydelsefullt för genomförandet. Nedan redogörs för kommunernas åtgärder i det beslutade åtgärdsprogrammet för 2016-2021.

Näringslivsprogram för Lunds kommun 2022-2030

Lunds Näringslivsprogram är ett kommunövergripande styrdokument som anger en gemensam riktning för näringslivsarbetet, lägger fast de långsiktiga prioriteringarna och utgör en gemensam plattform för arbetet. Programmet är ett av flera verktyg för att förverkliga och konkretisera kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

Syftet med Näringslivsprogrammet är att tydliggöra Lunds samlade arbete för näringslivet för att skapa goda förutsättningar att starta, driva och utveckla företag i hela Lunds kommun. Lunds kommun behöver ett bra samarbete med ett aktivt och innovativt näringsliv för att nå klimatmålen. Syftet ska uppnås genom att kommunen arbetar med ett helhetsperspektiv i näringslivsfrågorna. Ett innovativt och hållbart näringsliv uppnås bland annat genom att förtroendevalda och medarbetare i Lunds kommun arbetar med näringslivsfrågor för att skapa de bästa förutsättningarna som företag behöver för att utvecklas och växa och i förlängningen leda till fler arbetstillfällen. Arbetet ger bäst resultat om det sker i samverkan och i dialog med näringslivet och andra aktörer i samhället, som till exempel universitetet, grannkommuner och regionen. Arbetet behöver bedrivas lokalt, nationellt och internationellt.

Programmet omfattar i första hand den kommunala organisationen (kommunkoncernen).

Näringslivsprogrammet gäller för åren 2022–2030 och ersätter Näringslivsprogrammet från 2010. Programmet förvaltas av Kommunkontoret och måluppfyllnad redovisas årligen i samband med årsredovisningen. Eventuella uppdateringar genomförs och

beslutas i samband med budget

Mål
1.1 Förtroendevalda och tjänstepersoner arbetar aktivt med attityder till, och förståelse för, företagens förutsättningar. Den kommunala organisationens uppdrag och förutsättningar kommuniceras på ett tydligt sätt till näringslivet
1.2 Konsekvenser för näringslivet analyseras i de kommunala beslut som har påverkan på företag och dess förutsättningar.
1.3 Alla kontakter med näringslivet präglas av en effektiv och rättssäker myndighetsutövning, en hög servicenivå och ett gott bemötande
1.4 Näringslivet erbjuds tydliga och enkla kontaktvägar in i den kommunala organisationen. I så stor utsträckning som möjligt ska digitala verktyg användas.
1.5 Kommunen arbetar aktivt och löpande med att se över och genomföra regelförenklingar i syfte att stärka kommunens näringslivsklimat
2.1 Berättelsen om Lund och den utveckling kommunen befinner sig i tas fram gemensamt med kommunens näringsliv.
2.2 I Lund tillhandahålls innovationsfrämjande miljöer där idéer får möjlighet att utvecklas.
2.3 En bra och trygg stadsmiljö i staden och tätorterna säkerställs för såväl företag som invånare. Kontaktvägarna för företag kring frågor om stadsmiljö är tydliga, och det lokala näringslivet involveras i trygghetsskapande åtgärder.
2.4 Lunds kommun är en drivande aktör i lokala, regionala och internationella samarbeten för att stärka arbetsmarknadsregionens attraktivitet.
2.5 Lunds kommuns näringslivsarbete ska präglas av långsiktighet i planeringen och tydlighet i besluten
2.6 Lunds kommun är en kommun där de kreativa och kulturella näringarna startas, utvecklas och växer.
2.7 Lunds kommun är också drivande för att Lund ska vara platsen dit dessa näringar söker sig för att ta nästa steg i sin utveckling
3.1 Antalet investeringar och etableringar ökar till följd av ett proaktivt investerings- och etableringsarbete.
3.2 Företag som vill etablera sig i, eller omlokalisera sig i kommunen, möts av en tydlig och tillmötesgående serviceprocess inom hela den kommunala organisationen
3.3 En central funktion för lokal näringslivsutveckling tillhandahålls för att möta de tillväxt- och utvecklingsbehov som finns i kommunens östra delar samt på landsbygden.
3.4 Lunds kommun arbetar aktivt med att främja insatser inom grön omställning och tillväxt.

Mål
3.5 I Lunds kommun främjas socialt företagande och social innovation.
4.1 I Lunds kommun initieras, utvecklas och samordnas strategiska samverkansprojekt där kompetenser korsbefruktas. Aktivt arbete bedrivs för att skala upp effekter tillsammans med andra aktörer på såväl regional som nationell och internationell nivå.
4.2 Lunds kommun är en internationell test- och demomiljö för hållbara lösningar på samhällsutmaningar.
4.3 I Lund stöttas nyföretagande och utveckling av små och medelstora företag i hela kommunen. Så långt det är möjligt sker detta arbete i samverkan med externa aktörer.
5.1 Lunds kommun stöttar aktivt utvecklingen av Lunds universitet.
5.3 Dialog och samarbete präglar det interna såväl som det externa samarbetet med kompetensförsörjningsfrågor.
5.4 Lunds kommun samarbetar med regionala och gränsregionala aktörer för att attrahera efterfrågad kompetens till arbetsmarknadsregionen.
5.5 Samarbetet mellan näringsliv och skola främjas som ett led i att tillgodose näringslivets långsiktiga kompetensbehov och minska arbetslösheten på sikt.
5.6 Lunds kommun säkerställer att det även finns en god kompetensförsörjning i kommunen genom yrkesutbildningar.
6.1 Näringslivsperspektiv integreras så tidigt som möjligt i kommunens plan- och utvecklingsprocesser.
6.2 När utveckling av ytor sker nära eller i Lunds verksamhetsområden tas hänsyn till näringslivets förutsättningar.
6.3 Lunds kommun arbetar strategiskt och intensifierat med att öka antalet arbetsplatser, i synnerhet i kommunens östra delar, i översiktsplanens målområden, kommunens verksamhetsområden och i områden som domineras av bostäder.
7.1 Lunds kommun verkar för effektiva och hållbara resor med alla trafikslag inom både kommunen och arbetsmarknadsregionen.
7.2 Omställningen till smart stad stöttas genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter.
7.3 Lund stärker ytterligare sin position som en av Sveriges viktigaste knutpunkter för resurseffektiva och klimatsmarta transporter.
Lunds kommun tillvaratar och attraherar internationell kompetens och stöttar initiativ som stärker den internationella gemenskapen i kommunen.

Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-

Kommunens nämnder och styrelser ansvarar för att identifiera och genomföra nödvändiga åtgärder i enlighet med den verksamhet de bedriver, för att uppnå målen i aktuellt program.

Kommunala bolag och kommunalförbund

En kommun kan överlämna en kommunal angelägenhet till ett kommunalt bolag eller kommunalförbund. Den direkta styrningen av genomförandet av åtgärden är dock begränsad. Ett utpekande av ett kommunalt bolag som ansvarig för åtgärder i denna plan innebär inte en skyldighet för bolaget att genomföra åtgärden, men däremot en stark uppmaning. Det förutsätter att nödvändiga beslut fattas av respektive bolags styrelse eller bolagsstämma.

Uppföljning och efterlevnad

Kommunstyrelsen är dokumentansvarig och har samordningsansvar för programmets och planens genomförande, uppföljning och revidering. Uppföljning av program och plan görs årligen i kommunens ordinarie uppföljningsprocess och vad som har gjorts beskrivs i en Trygghetsredovisning. Vart tredje år tas en rapport fram. I denna görs fördjupade analyser och utgör även underlag för att revidera programmet med tillhörande plan.

Gemensamt för de prioriterade områdena och målen i programmet är att de berör flera verksamhetsområden. En förutsättning för att lyckas i arbetet med trygghet och säkerhet är att flera aktörer i samhället är involverade och bidrar. Det handlar om kommunen, myndigheter, lärosäten, näringslivet och civilsamhället. Samverkan med andra aktörer, både interna och externa, ska främjas.

I övrigt fördelas ansvar, genomförande och uppföljning som följer:

Kommunfullmäktige

- Är den nivå i kommunen som antar program och plan. Lunds kommuns program och plan för trygghet och säkerhet antas av kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

- Har det övergripande ansvaret för kommunens utveckling av trygghets- och säkerhetsarbetet
- Är dokumentansvarig och har samordningsansvar för programmets och planens genomförande, uppföljning och revidering. Kopplat till arbetet finns en kommunövergripande grupp för trygghet och säkerhet med representanter från förvaltningarna
- Ansvarar för uppföljningen av programmet till kommunfullmäktige

Nämnder och bolagsstyrelser

- Ansvarar för att programmet efterlevs inom sina respektive ansvarsområden
- Ansvarar för uppföljning och rapportering enligt programmet
- Ansvarar för att ta fram handlingsplaner för den egna nämnden/styrelsen

Krisledningsnämnd

- Ledamöter väljs vid varje ny mandatperiod. För mandatperioden 2019–2022 är det kommunstyrelsens arbetsutskott som utgör krisledningsnämnd

- Träder endast i kraft då man bedömer en händelse som extraordinär

Kommunkontoret

- Ansvarar för att under kommunstyrelsen leda och samordna kommunens samlade trygghets- och säkerhetsarbete
- Ska stödja förvaltningsledningarna och bolagsledningarna i sitt trygghets- och säkerhetsarbetet
- Arbetar fram övergripande riktlinjer, råd och anvisningar till grund för trygghets- och säkerhetsarbetet
- Ansvarar för att relevanta utbildningsinsatser görs i kommunens chefsled.

Förvaltningar och bolag

- Trygghets- och säkerhetsarbetet ska bedrivas av förvaltningar och bolag som ordinarie del av verksamheten. I det dagliga arbetet är ansvaret fördelat från högsta ledning till enskild medarbetare. Programmet ska finnas med som en del vid introduktionen av nya chefer och medarbetare i Lunds kommun
- Varje berörd förvaltning och bolag ska i sina åtaganden väga in programmets intentioner och prioriteringar
- Ansvarar för att specifika handlingsplaner som krävs för de egna områdena tas fram. Dessa ska harmonisera med det övergripande programmet och planen

Program för trygghet och säkerhet, 2020-

Syftet med Program för trygghet och säkerhet är att fastställa en gemensam riktning för arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågorna i kommunen, samt fastställa kommunens långsiktiga prioriteringar inom området

Programmet utgör ett av flera verktyg för att förverkliga och konkretisera kommunens vision. Programmet ska därför vara vägledande och visa på lösningar för att stärka kommunens samlade trygghets- och säkerhetsarbete. Det långsiktiga målet är alltid att kommunen ska kunna möta de utmaningar som finns kopplat till samhällsutvecklingen.

Mål
1. Olycksförebyggande arbete Målsättningen är att Lunds kommun ska bidra till att minska antalet olyckor med påverkan på människa, miljö och egendom inom kommunens geografiska område. Kommunen ska också begränsa konsekvenserna av de olyckor som ändå inträffar.
2. Bygga motståndskraft och krishanteringsförmåga Målsättningen med att bygga motståndskraft och krishanteringsförmåga är att kommunen ska stå emot störningar och upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Enligt Lag(2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap har Lunds kommun ett geografiskt områdesansvar inför, under och efter kriser och allvarliga händelser. Arbetet ska ske i samklang med andra aktörer. Hanteringen ska ske med bibehållet eller stärkt förtroende från allmänheten.
3. Informationssäkerhet Målsättningen med att bedriva ett genomgående informationssäkerhetsarbete i kommunen är att förhindra att

Mål
känslig information läcker ut, förvanskas eller förstörs. Information är en av Lunds kommuns allra viktigaste tillgångar och omfattar alla kommunensinformationstillgångar utan undantag. Detta innebär att all information kommunen innehar är viktig och ska hanteras korrekt, oavsett om den behandlas manuellt eller automatiserat och oberoende av vilkenform eller miljö den förekommer i.
4. Förebygga brott
Målsättningen är att Lunds kommun i samarbete med myndigheter, näringsidkare och civilsamhället i större utsträckning ska bidra till att minska förekomsten av brott och öka tryggheten bland boende, besökare och företagare.
5. Förebygga hot och våld mot anställda och förtroendevalda
Målsättningen med att förebygga hot, trakasserier och våld mot anställda och förtroendevalda är att skapa en trygg arbetsmiljö, en säker verksamhet och ytterst för att värna om yttrandefriheten och vår demokrati.
6. Motverka otillåten påverkan och korruption
Målsättningen med arbetet att motverka otillåten påverkan och korruption handlar om rättssäkerhet och ett ovärderligt förtroendekapital. Vi arbetar på medborgarnas uppdrag och de ska alltid kunna lita på att våra beslut har saklig och opartisk grund.

Politiskt beslutade åtgärder

Detta avsnitt innehåller en sammanställning av politiskt beslutade åtgärder från styrande dokument som nämnden förväntas genomföra eller bidra till. Åtgärderna presenteras i en tabell som visar åtgärdens benämning och beskrivningstext samt ursprungsdokument, beslutsinstans och slutdatum. Tabellen är sorterad i bokstavsordning baserat på "Ursprung".

I undantagsfall framgår det inte av det beslutade dokumentet vilka nämnder som förväntas arbeta med respektive åtgärd. I dessa fall har åtgärderna distribuerats till samtliga nämnder.

Åtgärd		
<p>Åtgärd 1.1 Effektiv fordonsanvändning.</p> <p>Lunds kommun bedriver ett kontinuerligt arbete för att säkerställa att belägningsgraden av kommunens fordon är god samt att dessa inte används i onödan.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 1.11 Innovation för elektrifiering</p> <p>Lunds kommun främjar innovativa lösningar för elektrifiering av transportsystemet. Till exempel laddvägar, kollektivtrafik, cykling och vätgas/bränsleceller m.m. testas i pilotprojekt eller stor skala.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 1.13 Energieffektiva godstransporter</p> <p>Lunds kommun verkar för energieffektiva godstransporter med låg klimatpåverkan, både på korta och långa distanser. Förbättrad samordning och överflyttning från väg till järnväg eftersträvas. Servicenämnden har huvudansvar för arbetet med godstransporter till och inom den kommunala organisationen.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 1.2 Transportentreprenader</p> <p>I upphandlingen av transportentreprenader ställer Lunds kommun krav på att miljöanpassade och energieffektiva fordon används istället för konventionella fossilbränsle drivna. Krav på ruttoptimering, sparsam körning och liknande ställs där det är relevant.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 1.3 Lätta fordon</p> <p>Lunds kommuns förvaltningar införskaffar genom Servicenämnden fordon så att fossilbränslefrihet, energieffektivitet och förbättrad luftkvalitet nås. Detta innebär att el och biogas prioriteras framför andra drivmedel vid inköp av lätta motorfordon. Bolagen införskaffar lätta fordon enligt samma principer.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 1.4 Tunga fordon och arbetsmaskiner</p> <p>Lunds kommun upphandlar och köper miljöanpassade och energieffektiva arbetsmaskiner och tunga fordon, så att kommunen kan nå målet om fossilbränslefrihet. Kunskapsutbyte mellan förvaltningar och bolag sker regelbundet. Samverkan sker med andra kommuner och organisationer för att stärka marknadsutbudet.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 1.5 Främja hållbara transporter</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p>

Åtgärd		
Lunds kommun genomför aktiviteter riktat mot invånare och företag i syfte främja hållbara transporter och att öka andelen energieffektiva el- och gasfordon hos dessa målgrupper. Vid lokalisering av arbetsplatser och bostäder eftersträvas ett minskat transportbehov. Arbetet med LundaMaTs fokusområden och åtgärder fortsätter.	kommun 2019-2026	Beslutad av: KF
Åtgärd 1.6 Miljözoner	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Lunds kommun utreder om geografisk utvidgning av befintlig miljözon eller införande av nya, tuffare miljözoner i centrum eller andra stadsdelar kan bidra till förbättrad luftkvalitet, energieffektivitet, minskat buller och minskad klimatpåverkan på ett effektivt sätt.		Beslutad av: KF
Åtgärd 1.7 Mobilitetsnoder	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Mobilitetshus uppförs med erbjudande om bilpool, elcyklar och laddningsmöjligheter för olika typer av fordon. I byarna utvecklas mobilitetshubbar för pendlare.		Beslutad av: KF
Åtgärd 1.8 Energieffektiv infrastruktur	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Gatubelysning, elförsörjning till spårväg och elbussar samt annan infrastruktur som stödjer hållbara transporter utformas på ett energieffektivt sätt.		Beslutad av: KF
Åtgärd 2.3 Handlingsinriktade energikampanjer	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Energikampanjer genomförs riktat mot kommunens invånare, skolelever och företag. Det handlar om att möta intresset från målgrupperna och att hjälpa dem att själva gå till aktiv handling samtidigt som de kan bidra till energiplanens mål.		Beslutad av: KF
Åtgärd 2.4 Samverkan och innovation	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Lunds kommun främjar samverkan och innovationer på energi- och klimatområdet. Att samordna och motivera lokala aktörer, söka extern finansiering och ta tillvara på erfarenheter från avslutade projekt är centrala uppgifter. Inom borgmästaravtalssamverkan sluter kommunen överenskommelser med enskilda företag och organisationer om åtgärder.		Beslutad av: KF
Åtgärd 2.5 Digitala verktyg	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Lunds kommun utvecklar och tillhandahåller digitala verktyg som främjar hållbar energianvändning. Verktygen ska vara både för internt och externt bruk.		Beslutad av: KF
Åtgärd 2.6 Tillvarata kunskapsresurser	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Lunds kommun tillvaratar aktivt kunskapsresurser vid Lunds universitet genom att involvera forskare och studenter i kommunens utvecklingsarbete på energiområdet.		Beslutad av: KF
Åtgärd 3.5 Kunskap om energieffektiva fastigheter	Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026	Slutdatum 2026-12-31
Lunds kommun genomför kunskapshöjande aktiviteter inom området energieffektiva fastigheter riktat mot olika aktörer som t.ex. byggherrar, bostadsrättsföreningar och allmänheten. Kommunen för dialog och samverkar med byggherrar för att optimera energisystem utifrån miljö, ekonomi och sociala aspekter.		Beslutad av: KF

Åtgärd		
<p>Åtgärd 3.9 Entreprenader</p> <p>I upphandlingen av entreprenader stimulerar Lunds kommun till att miljöanpassade och energieffektiva fordon och maskiner används istället för konventionella fossilbränsle drivna fordon. Krav på ruttoptimering, kort transport av massor och miljöanpassade arbetsmetoder på andra områden än transport ställs där det är relevant. Kommunen genomför stickprovskontroll så att kraven efterlevs.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 4.10 Pilot för hållbara stadsdelar</p> <p>Lunds kommun utgör pilotkommun för ny teknologi och digitalisering där tydliga kopplingar görs mellan en god och attraktiv livsmiljö och tillväxt i ekonomin. Brunnhög och Västerbro utgör här goda exempel.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 4.2 Lokal produktion av biogas</p> <p>Lunds kommun arbetar för att stimulera upprättandet av fler biogasproduktionsanläggningar. Detta sker i bred samverkan med olika aktörer, däribland VA SYD.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 4.4 Fysisk planering för mikroproduktion</p> <p>Lunds kommun arbetar förvaltnings- och bolagsövergripande vid samhällsplanering i syfte att stimulera småskalig förnybar elproduktion och tillvaratagande av överskottsvärme vid stadsförnyelse och när nya stadsdelar utformas.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 4.6 Fossilbränsleffritt energisystem</p> <p>Kommunen och dess bolag skapar förutsättningar för ett helt fossilbränsleffritt energisystem i det geografiska området Lunds kommun.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2030-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 4.7 Utbyggd fjärrvärme</p> <p>Lunds kommun arbetar strategiskt för att främja utbyggnad av och anslutning till förnybar fjärrvärme i ytterligare orter och utbyggnadsområden. Detta gäller även på mark som inte ägs av kommunen. Förtätning prioriteras till fjärrvärmeområden, och nyanslutning främjas inom befintligt nät.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 4.8 Restvärme och lågtempererad fjärrvärme</p> <p>Förvaltningar och bolag samverkar brett, bland annat med VA SYD, för ökat tillvaratagande av restvärme inom Lunds kommun, bland annat genom satsningar på världens största lågtempererade fjärrvärmenät.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>1.1 Barns rättigheter ska utredas vid alla politiska beslut</p> <p>Barns rättigheter ska utredas vid alla politiska beslut. I beslutsunderlag ska det tydligt framgå om beslutet berör barn, hur barn påverkas av beslutet och hur barns bästa beaktats.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>1.2 Barns rättigheter ska beaktas vid utvecklandet av digitala system</p> <p>Barns rättigheter ska beaktas när digitala system (AI)</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av:</p>

Åtgärd		
designas och implementeras.	kommun 2021–2030	KF
<p>1.3 Fördelning av verksamheternas resurser ska säkerställa lika möjligheter</p> <p>Verksamheternas resurser ska fördelas på ett sätt som säkerställer flickors, pojkars och icke-binäras lika möjligheter.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>2.1 Barns fysiska och psykiska välbefinnande ska alltid beaktas</p> <p>Barns fysiska och psykiska välbefinnande ska alltid beaktas. Alla verksamheter har ett ansvar att uppmärksamma och förhindra våld mot barn. Alla verksamheter som möter barn ska ha rutiner för hur medarbetare ska agera vid misstanke om att ett barn utsätts för fysiskt och psykiskt våld.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KS</p>
<p>3.1 I all verksamhet som berör barn ska barnets inflytande säkerställas</p> <p>I all verksamhet som berör barn ska barnets inflytande säkerställas. Barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i de frågor barn anser att de berörs av. Barns åsikter ska påverka beslut, insatser och verksamheter. Verksamheterna har ansvar att säkerställa att olika grupper av barn får komma till tals, till exempel att underlätta och stödja barn med funktionsnedsättning att uttrycka sina åsikter på lika villkor</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KS</p>
<p>3.2 Undersökningar av hur flickor, pojkar och icke-binära barn ser på sin livssituation ska genomföras kontinuerligt</p> <p>Undersökningar av hur flickor, pojkar och icke-binära barn ser på sin livssituation ska genomföras kontinuerligt. Undersökningar görs på kommunövergripande nivå, se punkt 7.1, men kan också göras på förvaltnings-, avdelnings- och enhetsnivå inför till exempel beslut.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KS</p>
<p>4.1 Alla verksamheter ska säkerställa tillgång till information om barns rättigheter</p> <p>Alla verksamheter ska säkra att barn och vårdnadshavare har tillgång till information om barns rättigheter.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KS</p>
<p>5.1 Medarbetare och förtroendevalda ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling</p> <p>Medarbetare och förtroendevalda ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling i barn-konventionen, barnrättsfrågor, förhållningssätt och metoder.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KS</p>
<p>5.2 Nya medarbetare ska informeras om barnkonventionen och Barnets bästa</p> <p>Nya medarbetare ska ges information om barnkonventionen och handlingsplanen Barnets bästa för att kunna göra en relevant bedömning av hur barn påverkas av beslut.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KS</p>
<p>5.3 Utbildning av nyckelpersoner</p> <p>Nyckelpersoner ska utbildas för att kunna vara en resurs i kompetensutvecklingen.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KS</p>
<p>6.1 Samverkan ska ske när så krävs för barnets bästa</p>	<p>Ursprung Handlingsplan för</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31</p>

Åtgärd		
Samverkan ska ske mellan verksamheterna i kommunen samt med andra relevanta aktörer när så krävs för att barnets bästa ska sättas främst.	Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030	Beslutad av: KS
7.1 Rapporter och statistik om barns levnadsvillkor ska inhämtas, utarbetas, analyseras och redovisas	Ursprung Handlingsplan för Barnets bästa i Lunds kommun 2021–2030	Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KS
Rapporter och statistik om barns levnadsvillkor ska inhämtas, utarbetas, analyseras och redovisas.		
1.3. Alla förvaltningar och bolag har ett stort ansvar för att öka kunskapen om avfallsminimering	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022- 2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
Alla förvaltningar och bolag har ett stort ansvar för att öka kunskapen om avfallsminimering hos invånare och företagare. Ansvarig: Varje nämnd och bolag ansvarar för att inom sitt verksamhets-område ta fram aktiviteter och åtgärder riktade mot kommunens invånare och verksamheter för att öka kunskapen om avfallsminimering		
1.4. Konsumera smartare för att minska uppkomsten av mindre avfall	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022- 2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
Konsumera smartare för att minska uppkomsten av mindre avfall och sprida kunskap om hur man kan leva avfallssnålt utan att tumma på livskvalitet. Kommunen ska utbilda inköps- och upphandlingsansvariga. Ansvarig: Varje nämnd ansvarar för att ta fram aktiviteter för hur inköp kan genomföras på ett mer avfallssnålt sätt. Utbildning av inköps- och upphandlingsansvariga genomförs. Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen. Renhållningsstyrelsen ansvarar för kommunikation till invånare.		
1.6. Återbruka i högre grad och tillgängliggöra material för återbruk	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022- 2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
Återbruka i högre grad och tillgängliggöra material för återbruk, både inom kommunens verksamheter och för invånare. Ansvarig: Varje nämnd ansvarar för att ta fram aktiviteter för hur återbruk av material kan öka. Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen.		
1.7. Arbeta för att minska bygg- och rivningsavfall	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022- 2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
Arbeta för att minska bygg- och rivningsavfallet i kommunens egna byggnationer och renoveringar genom utbildning, framtagande av nya rutiner och krav vid upphandlingar. Ansvarig: Servicenämnden, Tekniska förvaltningen, LKF, LKP		
2.2. Anpassa och utveckla system för avfallshantering	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022- 2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
Anpassa och utveckla system för avfallshantering så att de speglar invånarnas och verksamheters behov, avfallshantering ska ingå tidigt i såväl samhälls-planering som bygglovsprocesser för att skapa rätt fysiska förutsättningar. Ansvarig: Renhållningsstyrelsen, Tekniska nämnden, Servicenämnden och Stadsbyggnadskontoret		
2.3. Planera ändamålsenliga sorteringsmöjligheter i kommunens verksamheter	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022- 2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
Planera ändamålsenliga sorteringsmöjligheter i kommunens verksamheter. Kommunen ska också utreda vilka sorteringsmöjligheter som finns att tillgå på allmän plats. Ansvarig: Tekniska nämnden för sortering på allmänplats, Servicenämnden för		

Åtgärd		
kommunens lokaler samt respektive nämnd och bolag för respektive verksamheters sortering.		
3.1. Papperskorgar och sorteringsmöjligheter 3.1.Papperskorgar ska vara placerade längs torg, gångstråk och i närheten av friluftsområden för att undvika att skräp uppstår. Extra viktiga platser för papperskorgar samt sorteringsmöjligheter är på badplatser, friluftsområden och i samband med inomhus- och utomhusevenemang där många personer vistas. Ansvarig: Tekniska nämnden ansvarar för offentliga platser och respektive nämnd ansvarar för sortering på offentliga platser som ingår i sina verksamhets-områden.	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
3.2. Kunskap om effekter av nedskräpning Kunskapen om vilka effekter nedskräpning medför ska öka och attityden till nedskräpningen ska bli bättre. Kunskapshöjande aktiviteter och skräpplockningsaktiviteter ska därmed genomföras och uppmuntras av kommunal såväl som ideell sektor. Ansvarig: Respektive nämnd ansvarar för att identifiera hur nedskräpning uppstår inom respektive ansvarsområde och ta fram aktiviteter.	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
4.1. Avfallsfrågor i kommunens olika samverkansforum Avfallsfrågor såväl som nedskräpning ska bli en naturlig del i kommunens olika samverkansforum (miljösamordnarforum, chefsforum, forum för kommunikation osv.) Ansvarig: Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
4.2. Samverkan med akademi, regional, kommunal, ideell och privat sektor Kommunen ska samverka med akademi såväl som regional, kommunal, ideell och privat sektor för att avfallsmängderna ska minska, sorteringen ska öka och nedskräpningen ska minska. Ansvarig: Respektive nämnd och Region Skåne ansvarar för att identifiera behov utifrån egna förutsättningar och i nära samarbete med de verksamheter de ansvarar för och ta kontakt med projekt/instans.	Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF
Använd student-organisationerna som remissinstans i frågor som berör dem.	Ursprung Lunds kommuns handlingsplan för studentsamverkan 2023-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KS
Genomföra stadsvandringar med tjänstepersoner i områden där studenter bor och rör sig. Utifrån studenternas upplevelse av otrygga områden fortsätta arbeta för trygghetsskapande åtgärder så som förbättrad belysning (årligen).	Ursprung Lunds kommuns handlingsplan för studentsamverkan 2023-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KS
Involvera studenter tidigt i planeringsprocesser.	Ursprung Lunds kommuns handlingsplan för studentsamverkan 2023-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KS
Kommunen ska arbeta för ökad samverkan och öppen kommunikation med student-organisationerna.	Ursprung Lunds kommuns handlingsplan för	Slutdatum 2026-12-31

Åtgärd		
	studentsamverkan 2023-2026	Beslutad av: KS
Kommunen ska upplysa om projektstöd och föreningsbidrag att söka samt följa upp hur mycket av stödet som kommer studentlivet till del. Viktigt med fortsatt dialog gällande studenters förutsättningar för att kunna söka bidragen.	Ursprung Lunds kommuns handlingsplan för studentsamverkan 2023-2026	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KS
1.1 Kommunen ska verka för att bostadsutbudet ska stödja en balanserad befolkningsutveckling i de större tätorterna. Detta innebär att en mångsidig sammansättning av hustyper, upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar skall eftersträvas såväl inom Lunds olika delar som övriga tätorter.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
1.2 Kommunen ska särskilt uppmärksamma särskilda grupper (studenter, ungdomar, äldre, socialt utsatta m.fl.) behov och verka för att deras behov blir tillgodosedda	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
1.3 Minst 10 % av planerade hyresrätter på tidigare kommunal mark ska erbjudas kommunen för att tillgodose särskilda bostadsbehov – antingen i det aktuella projektet eller i annan del av byggherrens bestånd. Kategoribostäder (t.ex. studentbostäder) undantas från kravet.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
1.4 Kommunen ska verka för att stimulera produktion av hyresrätter för alla. Målsättningen är att 45 % av nybyggnation ska utgöras av hyresrätter.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
1.5 Kommunen ska uppmuntra till skapande av attraktiva och högkvalitativa bostäder och boendemiljöer.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
1.6 Kommunen ska verka för att bostadsområden ska planeras så att det finns goda möjligheter till mötesplatser och rekreation samt tillgänglighet till dagligvaruhandel och kollektivtrafik, barns behov ska särskilt uppmärksammas.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
1.7 Kommunen ska stimulera ur miljösynpunkt hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Kraven bör anpassas till vad som långsiktigt bedöms vara ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart och som tillgodoser kraven på hälsa, tillgänglighet, trygghet och säkerhet i bostaden och närmiljön. Särskild vikt ska läggas på energieffektivitet.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
1.8 Kommunen ska värna om samhällets resurser och eftersträva kostnadseffektiva lösningar vad avser investeringskostnad och driftskostnad i	Ursprung Lunds kommuns	Slutdatum 2025-12-31

Åtgärd		
boendemiljöerna. Lösningarna ska vara långsiktigt hållbara.	översiktsplan, 2018-	Beslutad av: KF
2.1 Förtäta. Ny bebyggelse ska i första hand tillkomma inom den befintliga tätortsstrukturen.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.2 Utbyggnad av Lunds kommun ska främst ske i lägen med god tillgång till kollektivtrafik för att skapa en hållbar utveckling. Ny bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen ska förbättra förutsättningarna för kollektivtrafiken.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.3 Väx inifrån och ut. Stadskärnan i staden samt tätorternas kärnor stärks genom förtätning och vitalisering. Genom utvidgning av kärnorna knyts de samman med omkringliggande områden	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.4 Satsa på noder och stråk för stadsutveckling. Förtätning prioriteras utifrån stråk och noder som binder samman stadsdelar och områden. En blandad bebyggelse med hög täthet stärks i goda kollektivtrafiklägen och genom boulevardisering.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.5 Kraftsamla i de viktiga stadsutvecklingsområdena Brunnhög, Kunskapsstråket, Stadskärnan, Västerbro, Råbylund, Källby, Stångby och Stationsområdet i Dalby.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.6 Attraktiviteten att bygga i de östra tätorterna ska öka och utvecklingen ska utgå från orternas unika förutsättningar	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.7 Stärk förutsättningarna för en levande landsbygd.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.8 Komplettera och stärk områdets identitet, attraktivitet, boendepalett och trygghet genom förtätning.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
2.9 Planera för en blandning av funktioner och samutnyttja mark och resurser i största möjligaste mån.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF

Åtgärd		
<p>2.10 Förtäta på andra ytor än högkvalitativa grönytor. Om tätorternas grönytor planeras att tas i anspråk vid förtätning kan balanseringsprincipen tillämpas.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3.1 Verka för stärkt attraktionskraft i Lunds kommun samt Öresundsregionen genom ökat samarbete mellan näringsliv, kommuner, region och universitet.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3.2 Möta ett mångfacetterat näringslivs behov genom att erbjuda ett variationsrikt utbud av lokaliseringmöjligheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stadsintegrerat näringsliv bereds plats i strategiska lägen - Plats för verksamheter/forskning som kräver skyddsavstånd ska kunna erbjudas i renodlade arbetsplats- och verksamhetsområden. - Plats/lokaler för StartUp värnas, potentialen i tillfälliga upplåtelser tas tillvara och staden erbjuds som testbed. 	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3.3 Öka markutnyttjandet i befintliga verksamhetsområden genom förtätning.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4.1 Arbeta utifrån en energieffektiv samhällsplanering med minimerad klimatpåverkan. Planera tätt och funktionsblandat i kollektivtrafiknära lägen och förstärk kollektivtrafiken. Satsa på mobilitetsåtgärder för ett hållbart resvanebeteende.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4.2 Verka för utökad energiproduktion från förnybara energikällor. Planera för utbyggnad av vindkraften och för att möjliggöra produktion av biogas.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>5.1 Prioritera infrastruktursatsningar för hållbara transporter.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>5.2 Fokusera stadens och tätorternas utveckling i kollektiv- och cykeltrafikens stråk för att minska transportbehoven och förbättra förutsättningarna för hållbart resande.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>5.3 Utveckla attraktiva noder där tågtrafik, spårväg och regional busstrafik kopplas samman med gång- och cykelstråk samt den lokala busstrafiken.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>5.4 Lyft cyklandet till en högre nivå genom att höja standarden i cykelinfrastrukturen samt öka framkomligheten och trafiksäkerheten.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av:</p>

Åtgärd		
		KF
5.5 Ge fotgängaren större och mer kvalitativa utrymmen i stadsrummet för att tillgodose deras behov samt öka tryggheten och attraktiviteten.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
6.1 Skapa ett nätverk av grön infrastruktur i stads- och landskapsperspektiv som sammanbinder viktiga rekreationsområden, värdestrakter och värdekärnor. Nätverket ska ha tillräcklig kvalitet och storlek för att de ekosystemtjänster som människan behöver ska kunna produceras.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
6.2 Förbättra tillgång, närhet och kvalitet på grönytor och naturområden för ett rikare och hälsosammare liv.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
6.3 Stärk den gröna infrastrukturens kvalitet och funktionalitet så att effekterna av den pågående klimatförändringen kan hanteras och kostnaderna för klimatrelaterade skador reduceras.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
6.4 Skapa miljöer för dagvattenhantering i ett öppet system som hanterar ökade vattenvolymer och samtidigt möjliggör attraktiva platser med rekreativa och ekologiska värden.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
6.5 Öka andelen multifunktionella ytor med träd, vegetation och vatten där en öppen dagvattenhantering kan fungera tillsammans med andra funktioner.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
6.6 Återskapa och nyanlägg våtmarker och småvatten som ökar landskapets vattenbuffrande förmåga, stärker habitat för växter och djur, förbättrar den biologiska mångfalden och minskar föroreningsrisker.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
7.1 Skapa ett tillgängligt sammanhängande nätverk av offentliga rum i staden och tätorterna för att skapa goda förutsättningar för möten och stimulera till rörelse, idrott och aktivitet.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
7.2 Stärk den kulturella infrastrukturen genom att öka mångfalden av lokaler och offentliga miljöer i hela kommunen för kultur, både för professionella och ideella aktörer.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF

Åtgärd		
7.3 Säkerställ en god tillgång till lokaler och mötesplatser för kultur- och fritidsaktiviteter med god geografisk spridning.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
7.4 Skapa fler informella icke-kommersiella mötesplatser för att främja initiativ för spontana och tillfälliga kultur- och fritidsaktiviteter.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
7.5 Arbeta för ett aktivt samarbete mellan kommunen, ideella organisationer, näringsliv och universitet för att gynna nya koncept för mötesplatser.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
7.6 Skapa förutsättningar för stärkta och nya rörelsemönster i kommunens stadsrum för en ökad trygghetskänsla.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
7.7 Utveckla nya dialogmodeller för att stärka medborgarnas delaktighet i planeringsprocessen.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
7.8 Ge barn större utrymme och större möjlighet att påverka de offentliga rummens utformning och innehåll.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
8.1 Arbeta medvetet med den arkitektoniska särarten. Ny arkitektur ska tillföra värden och utveckla platsen där den uppförs.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
8.2 Lyft arkitektur- och kvalitetsfrågor i stadsbyggandet genom att ta fram ett arkitekturprogram för Lunds kommun.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
8.3 Stärk förutsättningarna för att arkitekturens och kulturmiljöernas värde synliggörs, uppskattas och potential tas tillvara.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
8.4 Använd kulturmiljövärden som en resurs i samhällsförändringar. Kulturvärden ska utvecklas och särskilt värdefulla miljöer ska skyddas.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
9.1 Ge förutsättningar så att handeln i Lunds stadskärna stärks.	Ursprung Lunds kommuns	Slutdatum 2025-12-31

Åtgärd		
	översiktsplan, 2018-	Beslutad av: KF
9.2 Skapa mer liv i det offentliga rummet för att locka besökare till centrum och därigenom öka innerstadens verksamheter kundunderlag.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
9.3 Utnyttja och utveckla stadskärnans unika värden samt stärka och tydliggöra befintliga stråk och platser för att öka stadslivet.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
9.4 Möt Lunds universitets och studenternas framtida behov av lokaler, mötesplatser och kommunikationer samt föra en tidig dialog tillsammans i planeringsprocessen.	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
9.5 Skapa goda fysiska förutsättningar för universitetet och studenterna för att även i framtiden kunna konkurrera med andra universitetsstäder	Ursprung Lunds kommuns översiktsplan, 2018-	Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF
6. Översikts- och detaljplanering Kommunerna ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna. Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande. Åtgärden är en revidering av åtgärd 36 i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2009-2015.	Ursprung Lunds vatten - Sjö- och vattendragsplan, 2017-	Slutdatum 2030-12-31 Beslutad av: KF
7. Vatten- och avloppsplaner Kommunerna ska upprätta och utveckla vatten- och avloppsvattenplaner för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna. Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande. Åtgärden är en revidering av åtgärd 37 i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2009-2015.	Ursprung Lunds vatten - Sjö- och vattendragsplan, 2017-	Slutdatum 2030-12-31 Beslutad av: KF
8. Dagvattenplan Kommunerna ska utveckla planer för hur dagvatten ska hanteras inom kommunen med avseende på kvantitet och kvalitet. Dagvattenplanerna ska bidra till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande. Åtgärden är ny i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2016-2021.	Ursprung Lunds vatten - Sjö- och vattendragsplan, 2017-	Slutdatum 2030-12-31 Beslutad av: KF

Åtgärd		
<p>1. Lunds kommun bör, i egenskap av sakägare, verka för att Sydvatten ska ansöka om ett nytt vattenskyddsområde för Vombsjön och för infiltrationsanläggningen på Vombfältet.</p> <p>Lunds kommun bör, i egenskap av sakägare, verka för att Sydvatten ska ansöka om ett nytt vattenskyddsområde för Vombsjön och för infiltrationsanläggningen på Vombfältet.</p> <p>Vem: Lunds kommun</p> <p>Varför: En del av Vombsjöns/Vombfältets vattenskyddsområde kommer att vara geografiskt beläget i Lunds kommun. I samma område finns, utöver dricksvattenintresset, även andra intressen för Lunds kommun och dess invånare. Det är viktigt att Lunds kommun värderar dricksvattentillgången Vombsjön gentemot andra intressen. Lunds vattenförsörjningsplan kan utgöra ett kunskapsunderlag för denna process.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Vattenförsörjningsplan 2017-</p>	<p>Slutdatum 2030-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>2. Lunds kommun och VA SYD bör hantera de dricksvattenanläggningar som har tagits ur drift genom att fatta beslut om framtida användning, utreda ansvarsförhållanden och juridiska frågor samt vidta fysiska åtgärder för byggnader, brunnar och andra anläggningsdelar. Det behöver också tas fram en plan för eventuellt framtida grundvattenskydd i samband med att dricksvattenanläggningen avvecklas.</p> <p>Lunds kommun och VA SYD bör hantera de dricksvattenanläggningar som har tagits ur drift genom att fatta beslut om framtida användning, utreda ansvarsförhållanden och juridiska frågor samt vidta fysiska åtgärder för byggnader, brunnar och andra anläggningsdelar. Det behöver också tas fram en plan för eventuellt framtida grundvattenskydd i samband med att dricksvattenanläggningen avvecklas.</p> <p>Vem: Lunds kommun, VA SYD</p> <p>Varför: Det finns i Lunds kommun ett 15-tal dricksvattenanläggningar som har tagits ur drift. Dessa har stått oanvända i allt från några år till över ett halvt sekel. Det är viktigt att klargöra ansvarsfrågorna kring dessa anläggningar, inte minst då anläggningarna kan bli allmänfarliga om de lämnas utan tillsyn. Vidare utgör anläggningarna också ett hinder för annan markanvändning – en aspekt som måste vägas mot vikten av att skydda grundvattenresursen inför eventuell framtida användning.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Vattenförsörjningsplan 2017-</p>	<p>Slutdatum 2030-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3. Inför en eventuell kris som drabbar både Sydvatten och VA SYD, bör roller och ansvarsområden vara klargjorda. Gemensamma rutiner bör tas fram och övas, även med berörda delar av Lunds kommun.</p> <p>Inför en eventuell kris som drabbar både Sydvatten och VA SYD, bör roller och ansvarsområden vara klargjorda. Gemensamma rutiner bör tas fram och övas, även med berörda delar av Lunds kommun.</p> <p>Vem: Sydvatten, VA SYD och Lunds kommun</p> <p>Varför: Sydvatten och VA SYD hanterar olika delar av samma distributionskedja. För dricksvattenkunderna i Lunds kommun är det dock utan betydelse om ett uppkommet problem är i Sydvattens eller i VA SYDs del av distributionskedjan – det viktiga är att problemet åtgärdas. För att möjliggöra detta krävs att Sydvatten och VA SYD effektivt kan samarbeta även då en oförutsedd händelse uppkommer. Det är även avgörande med en effektiv kommunikation med berörda aktörer i Lunds kommun, exempelvis med Miljöförvaltningen.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Vattenförsörjningsplan 2017-</p>	<p>Slutdatum 2030-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4. I samband med en nödvattensituation bör roller och ansvarsområden klargöras mellan Lunds kommun och VA SYD. Det påbörjade nödvattenprojektet bör slutföras, genom att erforderliga resurser tillsätts från respektive organisation.</p> <p>I samband med en nödvattensituation bör roller och ansvarsområden klargöras mellan Lunds kommun och VA SYD. Det påbörjade nödvattenprojektet bör slutföras, genom att erforderliga resurser tillsätts från respektive organisation.</p> <p>Vem: Lunds kommun, VA SYD</p> <p>Varför: Nödvattensituationer (då vatten inte kan distribueras via det vanliga ledningsnätet) är krissituationer som kräver specifika förberedelser och planer. En nödvattensituation ställer stora krav på krissamordning och innebär en stor</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Vattenförsörjningsplan 2017-</p>	<p>Slutdatum 2030-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>

Åtgärd		
<p>påfrestning på ett samhälle. Två på varandra följande nödvattenövningar har visat att det finns ett återstående behov av att klargöra ansvarsområden och av att skapa gemensamma rutiner.</p>		
<p>5. Skydda och utveckla ekosystemtjänster knutna till drickvattenproduktion (främst i betydelse av Vombsjön och den infiltration som sker på Vombfältet).</p> <p>Skydda och utveckla ekosystemtjänster knutna till drickvattenproduktion (främst i betydelse av Vombsjön och den infiltration som sker på Vombfältet). Vem: Sydsvatten, Lunds kommun Varför: De ekosystemtjänster som Vombsjön och Vombfältet innebär är avgörande för dricksvattenproduktionen vid Vombverket. Det är därför viktigt att dessa ekosystemtjänster synliggörs och värnas för framtiden.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Vattenförsörjningsplan 2017-</p>	<p>Slutdatum 2030-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>6. Skaffa en bättre kunskapsbild av förhållandena för enskild försörjning och annan vattenanvändning i Lunds kommun.</p> <p>Skaffa en bättre kunskapsbild av förhållandena för enskild försörjning och annan vattenanvändning i Lunds kommun. Vem: Lunds kommun Varför: Bättre kunskap om omfattningen av enskild försörjning och annan vattenanvändning är ett viktigt underlag för att sedan kunna avgöra vilka former av skydd som eventuellt behövs för olika grundvattenresurser i kommunen. Att bygga upp en kunskapsbild avseende detta gynnar även grundvattenaspekten i Lunds kommuns miljöprogram LundaEko II.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Vattenförsörjningsplan 2017-</p>	<p>Slutdatum 2030-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Befintlig bebyggelse ska skyddas</p> <p>Befintlig bebyggelse ska skyddas till så hög nivå som anses rimligt i förhållande till konsekvenser och kostnader. Målet är att minst säkra bebyggelsen mot ett 50-årsregn med klimatfaktor</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Det ska avsättas mark för att kunna genomföra en hållbar skyfallshantering.</p> <p>Det ska avsättas mark för att kunna genomföra en hållbar skyfallshantering.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Det ska avsättas resurser till skyfallshantering</p> <p>Det ska avsättas resurser till skyfallshantering, både i anläggnings- och i driftskedet.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Hanteringen av skyfall ska vara en självklar del i allt arbete i kommunen</p> <p>Hanteringen av skyfall ska vara en självklar del i allt arbete i kommunen, både vid nybyggnad och ombyggnad</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Höjdsättning av byggnader</p> <p>Höjdsättning av byggnader: Höjdsättning av byggnader ska ske så att skaderisk vid skyfall inte föreligger.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Höjdsättning av kvartersmark och allmän plats</p> <p>Höjdsättning av kvartersmark och allmän plats: Höjdsättning som möjliggör och säkrar att vatten rinner och samlas där det totalt sett gör så liten skada som möjligt ska eftersträvas. Där det är möjligt och lämpligt kan hantering av vatten ske i parker samt rinnvägar skapas på gator.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>

Åtgärd		
<p>I samband med ombyggnad av allmän platsmark ska alltid möjligheten till en förbättrad skyfallshantering beaktas</p> <p>Detta innebär att det behövs både utbildning av tjänstemän samt utveckling av rutiner för att förankra översvämningsproblematiken i verksamheten. Kommunen bör arbeta med åtgärder såsom: Ytor som kan ta upp eller tillfälligt magasinera vatten vid stora mängder nederbörd, Vattenvägar som kan leda stora mängder vatten till ytor där de tillfälligt kan magasineras, Vegetation/marktäckning/överbyggnader som tillåter infiltration, Fördröjningsmagasin</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Kommunen ska förebygga riskerna för skador vid skyfall</p> <p>Kommunen ska bedriva ett fortsatt strukturerat arbete med att identifiera risker och ta fram åtgärdsplaner för att förebygga riskerna för skador vid skyfall.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Ny bebyggelse ska säkras mot ett 100- årsregn med klimatfaktor</p> <p>Bebyggelse på ej tidigare exploaterad mark ska säkras mot ett 100- årsregn med klimatfaktor.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Placering av byggnader</p> <p>Placering av byggnader: Byggnader ska inte placeras så att de stör rinnvägar enligt skyfallskarteringen (DHI 2016). Placering som stör rinnvägar kan endast tillåtas om ny rinnväg kan skapas som leder skyfallsvattnet förbi byggnaderna på ett säkert sätt.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Planläggning för ny bebyggelse ska inte försämra eller skapa översvämningsproblematik</p> <p>Planläggning för ny bebyggelse ska inte försämra eller skapa översvämningsproblematik för omgivningen. Det ska istället alltid eftersträvas att i samband med planläggning förbättra skyfallshanteringen där det behövs.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Privata aktörer och fastighetsägare ska uppmuntras att bidra för att minska riskerna för översvämnning.</p> <p>Privata aktörer och fastighetsägare ska uppmuntras att bidra för att minska riskerna för översvämnning.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Samhällsviktiga funktioner ska kunna klara ett 100-årsregn med klimatfaktor</p> <p>Samhällsviktiga funktioner ska kunna klara ett 100-årsregn med klimatfaktor</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Vid förtätning ska ny bebyggelse säkras mot ett 100-årsregn med klimatfaktor</p> <p>Det ska eftersträvas att ny bebyggelse på tidigare exploaterad mark (förtätning) ska säkras mot ett 100-årsregn med klimatfaktor. Om detta inte är möjligt kan det i särskilda fall göras undantag, dock ska alltid bebyggelsen säkras mot ett 50-årsregn med klimatfaktor.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Vid utformning av kvartersmark som ägs av kommunen ska åtgärder för att</p>	<p>Ursprung</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p>

Åtgärd		
<p>minska översvämningsrisken alltid beaktas</p> <p>Vid utformning av kvartersmark som ägs av kommunen, till exempel skolor och idrottsplatser, ska det alltid göras en bedömning om det vid behov är möjligt att göra åtgärder för att minska risker för översvämningsrisker</p>	<p>Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Beslutad av: KF</p>
<p>Ytor för hantering av vatten från skyfall</p> <p>Ytor för hantering av vatten från skyfall: I fördjupade översiktsplaner, program och detaljplaner ska hänsyn tas till skyfallskarteringen vilket innebär att rinnvägar ska beaktas och ytor för hantering av vatten pekas ut.</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärder ska utformas så att de bidrar till en attraktiv stadsmiljö</p> <p>Åtgärder ska utformas så att de bidrar till en attraktiv stadsmiljö</p>	<p>Ursprung Lunds vatten - Översvämningsplan, 2018-</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4.1 Prioriteringsordningen vid livsmedelsinköp</p> <p>Prioriteringsordningen vid livsmedelsinköp är:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Svenskt ekologiskt 2. Svenskt 3. Importerat ekologiskt. <p>Dessutom väljs etiskt certifierade livsmedel, som vid odling främjar socialt ansvar, bidrar till rättvisa handelsvillkor och att de ekonomiska förutsättningarna för odlarna förbättras, där sådana produkter finns.</p>	<p>Ursprung Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, 2023-2025</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4.2 Fisk från hållbara bestånd</p> <p>Säkerställa att den fisk som serveras är grönlistad alternativt kommer från hållbara bestånd.</p>	<p>Ursprung Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, 2023-2025</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4.3 Förebygga matsvinn</p> <p>Säkerställa att matsvinn förebyggs i verksamheten vid planering, tillagning och servering.</p>	<p>Ursprung Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, 2023-2025</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4.5 Främja konsumtionen av frukt, grönsaker</p> <p>Möjliggöra hållbara måltider genom att främja konsumtionen av frukt, grönsaker och andra vegetabilier.</p>	<p>Ursprung Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, 2023-2025</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>1.1 Planering för minskad klimatpåverkan</p> <p>Utifrån planeringsprocessen identifieras möjligheter att stödja och bidra till ett klimatneutralt och cirkulärt byggande samt förlänga livslängd på byggnader, material och miljöer. Möjliga synergier med kulturmiljövärden bör ges särskilt fokus. Kopplingen mellan tidig och sen planering integreras i ovan. Relevanta åtgärder implementeras och stödmaterial för dialog tas fram.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>1.2 Kommunen som mark- och fastighetsägare</p> <p>Utifrån gällande markpolicy verkar kommunen genom sitt mark- och fastighetsinnehav för ett klimatneutralt och cirkulärt byggande. Möjligheten att använda markinnehav för att bevara och utveckla befintliga miljöer och byggnader i samklang med Lunds kulturmiljö är ett möjligt utvecklingsområde.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>

Åtgärd		
<p>1.4 Klimatneutralt och cirkulärt byggande på Västerbro</p> <p>Genom Klimatneutrala Lund ges finansiering till att fokusera på återbruk i stadsplaneringen inom stadsutvecklingsområdet Västerbro. Genom projektet byggs kunskap och erfarenheter som kan återföras verksamheten. Projektet ska utöver konkret projektresultat bidra till att föra in rutiner kring återbruk i förvaltningarnas arbete samt utforska kopplingen mellan kulturmiljövärden, återbruk och områdets identitet och karaktär.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>1.5 Klimatkompensation</p> <p>Principer för klimatkompensation ska beskrivas. Åtgärder som accepteras som klimatkompensation specificeras. Dessa tas fram inför att kompensation kan börja användas år 2025. Åtgärden innebär även kunskapsbyggande kring klimatkompensation.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>2.1 Klimatfärdplaner</p> <p>Utifrån nuläge* för klimatbelastning av nybyggnationsprojekt ska en färdplan tas fram som beskriver hur verksamheten ska nå etappmål 2025 om en halvering av utsläpp i projekt som då färdigställs respektive hur projekt som färdigställs 2030 ska bli klimatneutrala. Klimatberäkningar och klimatdeklarationer följer anvisningar i denna plan. Färdplanerna utvecklas över tid.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>2.2 Klimatkrav i upphandling</p> <p>Klimatkrav i upphandling kan utformas på olika sätt och är ett viktigt verktyg för att minska utsläpp. Berörda förvaltningar och bolag samverkar kring upphandlingskrav och kriterier för att främja klimatneutral och cirkulär byggnation och anläggning*. Upphandlingar med klimatrelaterade krav utvärderas löpande. Samma förutsättningar ska gälla för interna och externa aktörer att besvara förfrågningar.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>2.3 Spjutspetsprojekt</p> <p>Spjutspetsprojekt innebär att utvalda projekt ges tid och resurser att utforska och utvärdera olika lösningar som kan bidra till målet. Det kan handla om nya upphandlingsformer och arbetssätt likväl som nya material och metoder. Kompetenshöjning och erfarenhetsåterföring är viktiga delar för att nå långsiktiga resultat. Nivå och omfattning på spjutspetsprojekt avgörs utifrån finansieringsmöjligheter, där extern finansiering är en möjlighet.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>2.4 Fossilfri och emissionsfri byggarbets- och anläggningsplats</p> <p>Möjligheterna till fossilfri och emissionsfri byggarbets- och anläggningsplats utforskas genom att olika maskiner testas och utvärderas. Olika upphandlingsformer och entreprenadformer kan utforskas. Åtgärden syftar till att nå ett pilotprojekt inom bygg respektive anläggning som är så långt möjligt emissionsfritt.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>2.5 Klimatneutral drift och underhåll</p> <p>Kunskapsbyggande om hur drift och underhåll i byggnader och anläggningar kan minska klimatpåverkan. Driften bör involveras tidigt i projekt för att fånga dessa aspekter. Ny kunskap inkluderas i klimatberäkningar.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>

Åtgärd		
<p>3.1 Systematiska lösningar för ökat återbruk</p> <p>Samordning kring återbruk för att möjliggöra systematiska lösningar där material tas tillvara, lagras och frigörs till kommunala organisationen eller marknaden. Utifrån gjorda undersökningar och dialoger etableras ett fortsatt arbetssätt och genomförande för den kommunala organisationen med möjlighet att även inkludera externa aktörer. Det kan handla om att testa och etablera verktyg för återbruk, rutiner kring inventeringar och tillvaratagande av material, upphandlingsrutiner, samarbete med relevanta aktörer och att möjliggöra mellanlagring och logistikcentra.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3.2 Återbruk av byggmaterial och inventarier</p> <p>För att påbörja arbetet med återbruk av bygg- och anläggningsmaterial väljs ett urval av material ut, och testas för återbruk. Kvalitets- och ansvarsfrågan kan beröras. Utvärdering av insats, klimatnytta och ekonomiska effekter bör göras.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3.3 Från rivningsobjekt till resurs</p> <p>Öka återanvändningsgraden av byggnader och byggmaterial, och ta tillvara material i nya byggnads- och anläggningsprojekt samt allmän platsmark. För att öka återanvändningsgraden behöver kunskapen om hinder för återbruk i organisationen öka, rutiner och checklistor upprättas, information samt dialog med berörda aktörer.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3.4 Byggnadsverk som framtida materialbanker</p> <p>Olika tillvägagångssätt utforskas i planering och projektering för hur nya byggnader kan bli mer flexibla för att underlätta ombyggnader och renovering samt hur de kan demonteras för att möjliggöra att material tas tillvara vid framtida rivning.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>3.5 Cirkulär masshantering</p> <p>Kommunens berörda förvaltningar och bolag ska verka för en cirkulär masshantering där behov av jungfruliga råvaror minskar liksom transporter. Detta kan handla om strategiska ställningstagande i tidig planering och marknadsföring, att upprätta rutiner i planering och upphandlingar för att minska behov av masshantering, och främja återanvändning samt praktiska åtgärder i form av mellanlager och permanent avsättning. Goda exempel lyfts fram och sprids.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>4.2 Aktördialoger</p> <p>Samlade dialoger med berörda aktörer (bygggherrar, bygg- och anläggningsentreprenörer, materialleverantörer, tekniska konsulter m fl) om kommunens mål och riktning kring klimatneutralt och cirkulärt byggande och anläggande. Även dialog med andra offentliga beställare för att dela erfarenheter kring klimatneutralt och cirkulärt byggande kan samordnas.</p>	<p>Ursprung Plan för klimatneutralt byggande och anläggning, 2023-2027</p>	<p>Slutdatum 2027-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>1.3 Fokus på riskbedömningar och åtgärder vid samhällsplanering</p> <p>Berörda nämnder och bolag har särskilt fokus på riskbedömningar och åtgärder vid samhällsplanering samt ny och ombyggnation</p>	<p>Ursprung Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av: KF</p>
<p>1.4 Förebygga olyckor</p> <p>Berörda nämnder och bolag stärker kopplingen mellan det systematiska säkerhets- respektive arbetsmiljöarbetet i syfte att förebygga olyckor</p>	<p>Ursprung Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31</p> <p>Beslutad av:</p>

Åtgärd		
		KF
<p>2.5 Beredningsplaner</p> <p>Nämnder, styrelser och bolag identifierar och utvecklar beredningsplaner samt planer för övning/utbildning och uppföljning utifrån behovet i den verksamhet som bedrivs, samt efter behov bistår kommunstyrelsen i det kommunövergripande beredningsarbete som måste bedrivas</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2025-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>3.4 Kommunövergripande säkerhetsanalys</p> <p>Berörda nämnder och bolag bidrar i arbetet med att upprätta en kommunövergripande säkerhetsanalys</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2025-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>4.2 Samordning av eller deltagande i övriga grupper och råd</p> <p>Kommunstyrelsen samordnar eller deltar i övriga grupper och råd som anses relevanta sett till det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Samtliga nämnder, styrelser och bolag ska samordna och/eller delta i de övriga grupper och råd som är relevanta sett till nämndens/styrelsens/bolagets uppdrag</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2025-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>5.3 Incidentrapportering - hot och våld</p> <p>Nämnder och bolag rapporterar incidenter kopplat till hot och våld i kommunens centrala incidentrapporteringssystem</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2025-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>6.3 Incidentrapportering - otillåten påverkan</p> <p>Nämnder och bolag rapporterar incidenter kopplat till otillåten påverkan</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2025-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>4. Sprida riktad information om lokalt, regionalt och nationellt stöd</p> <p>Sprida riktad information om lokalt*, regionalt och nationellt stöd och behandling** till personer som är utsatta för eller utövar våld.</p> <p>*Samtalsmottagningen på Kriscentrum i mellersta Skåne samt lokala jourer **Som nationella stödtelefoner</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, prostitution och människohandel 2023–2027</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2027-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>10. Rutiner för säker dokumentation för personer med skyddade personuppgifter</p> <p>Säkerställa att rutiner för säker dokumentation för personer med skyddade personuppgifter finns, följs och uppdateras i alla kommunens verksamheter.</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, prostitution och människohandel 2023–2027</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2027-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>17. Utveckla arbetet med att flytta den som utövar våld</p> <p>17. Utveckla arbetet med att flytta den som utövar våld. Det kan handla om sammanboende, medarbetare i samma verksamhet eller elever som går i samma klass. Det ska ske ur ett risk och säkerhetsperspektiv.</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, prostitution och människohandel 2023–2027</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2027-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>19. Säkerställa att chefer känner till och använder de rutiner som gäller när medarbetare utsätts för våld</p>	<p>Ursprung</p> <p>Plan mot våld i nära relationer,</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2027-12-31</p> <p>Beslutad av:</p>

Åtgärd

Säkerställa att kommunens chefer känner till och använder de rutiner som gäller när det finns en oro för att medarbetare är utsatt för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld, samt att arbeta tillsammans med företagshälsovården så att frågor om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld införs i samtal och utredningar.

hedersrelaterat våld,
prostitution och
människohandel
2023–2027

KF